

Sportski turizam Krapinsko-zagorske županije

Dekan, Josip

Undergraduate thesis / Završni rad

2024

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Rijeka, Faculty of Tourism and Hospitality Management / Sveučilište u Rijeci, Fakultet za menadžment u turizmu i ugostiteljstvu**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:191:604987>

Rights / Prava: [Attribution 4.0 International](#)/[Imenovanje 4.0 međunarodna](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2025-01-19**

Repository / Repozitorij:

[Repository of Faculty of Tourism and Hospitality Management - Repository of students works of the Faculty of Tourism and Hospitality Management](#)

SVEUČILIŠTE U RIJECI
Fakultet za menadžment u turizmu i ugostiteljstvu
Preddiplomski sveučilišni studij

SPORTSKI TURIZAM KRAPINSKO-ZAGORSKE ŽUPANIJE

Završni rad

Zabok, 2024.

SVEUČILIŠTE U RIJECI
Fakultet za menadžment u turizmu i ugostiteljstvu
Poslovna ekonomija u turizmu i ugostiteljstvu
Studijski smjer: Menadžment u turizmu

SPORTSKI TURIZAM KRAPINSKO-ZAGORSKE ŽUPANIJE

Završni rad

Kolegij: Menadžment sporta u turizmu

Mentor: prof. dr.sc. Marko Perić

Student: Josip Dekan

Matični broj: 24900/19

Smjer: Menadžment u turizmu

Zabok, srpanj 2024.

SVEUČILIŠTE U RIJECI UNIVERSITY OF RIJEKA
FAKULTET ZA MENADŽMENT U TURIZMU I UGOSTITELJSTVU
FACULTY OF TOURISM AND HOSPITALITY MANAGEMENT
OPATIJA, HRVATSKA CROATIA

IZJAVA O AUTORSTVU RADA I O JAVNOJ OBJAVI OBRANJENOG ZAVRŠNOG RADA

Josip Dekan

(ime i prezime studenta)

24900/19

(matični broj studenta)

Sportski turizam Krapinsko-zagorske županije

(naslov rada)

Izjavljujem da sam ovaj rad samostalno izradila/o, te da su svi dijelovi rada, nalazi ili ideje koje su u radu citirane ili se temelje na drugim izvorima, bilo da su u pitanju knjige, znanstveni ili stručni članci, Internet stranice, zakoni i sl. u radu jasno označeni kao takvi, te navedeni u popisu literature.

Izjavljujem da kao student–autor završnog rada, dozvoljavam Fakultetu za menadžment u turizmu i ugostiteljstvu Sveučilišta u Rijeci da ga trajno javno objavi i besplatno učini dostupnim javnosti u cjelovitom tekstu u mrežnom digitalnom repozitoriju Fakulteta za menadžment u turizmu i ugostiteljstvu Sveučilišta u Rijeci.

U svrhu podržavanja otvorenog pristupa završnim radovima trajno objavljenim u javno dostupnom digitalnom repozitoriju Fakulteta za menadžment u turizmu i ugostiteljstvu Sveučilišta u Rijeci, ovom izjavom dajem neisključivo imovinsko pravo iskorištavanja bez sadržajnog, vremenskog i prostornog mog završnog rada kao autorskog djela pod uvjetima *Creative Commons* licencije CC BY Imenovanje, prema opisu dostupnom na <http://creativecommons.org/licenses/>.

U Opatiji, 25.07.2024.

Dekan

Potpis studenta

SAŽETAK

Krapinsko-zagorska županija, smještena u sjeverozapadnom dijelu Hrvatske, poznata je po svojim prirodnim ljepotama, kulturnoj baštini i ljekovitim termalnim izvorima. Posljednjih godina, sportski turizam postaje sve značajniji segment turističke ponude ove regije.

Sportski turizam obuhvaća putovanja koja uključuju aktivno sudjelovanje u sportskim aktivnostima, promatranje sportskih događaja ili kombinaciju oboje. U Krapinsko-zagorskoj županiji, posjetitelji mogu uživati u raznovrsnim sportskim aktivnostima kao što su planinarenje, biciklizam, jahanje, ribolov, golf i plivanje. Popularna odredišta za planinarenje uključuju Medvednicu i Strahinjščicu, dok su biciklističke staze pažljivo uređene i prilagođene različitim razinama spremnosti.

Termalni izvori, kao što su Terme Tuhelj i Krapinske Toplice, nude posjetiteljima priliku za opuštanje i rekreaciju, kombinirajući zdravstveni turizam s raznim sportskim aktivnostima. Golf igrališta, poput onoga u Mokrice, privlače ljubitelje ovog sporta iz cijele Hrvatske i šire.

Kulturna baština županije, uključujući dvorce, muzeje i povijesne lokalitete, dodatno obogaćuje ponudu sportskog turizma, pružajući posjetiteljima mogućnost da svoje sportske aktivnosti kombiniraju s kulturnim doživljajima.

Razvoj sportske infrastrukture, uključujući biciklističke staze, sportske dvorane i igrališta, te organizacija sportskih manifestacija poput biciklističkih utrka i planinarskih pohoda, dodatno potiče rast sportskog turizma u regiji. Lokalna gastronomija, poznata po tradicionalnim zagorskim jelima, također doprinosi ukupnom doživljaju turista.

Zaključno, sportski turizam u Krapinsko-zagorskoj županiji predstavlja značajan potencijal za daljnji razvoj turizma, privlačeći posjetitelje različitih interesa i pružajući im širok spektar aktivnosti u prekrasnom prirodnom i kulturnom okruženju.

Ključne riječi: sportski turizam, Krapinsko-zagorska županija, planinarenje, termalni izvori, kulturna baština, sportska infrastruktura

ABSTRACT

Krapina-Zagorje County, located in the northwestern part of Croatia, is renowned for its natural beauty, cultural heritage, and therapeutic thermal springs. In recent years, sports tourism has become an increasingly significant segment of the region's tourism offering.

Sports tourism encompasses travel that involves active participation in sports activities, spectating at sports events, or a combination of both. In Krapina-Zagorje County, visitors can enjoy a variety of sports activities such as hiking, cycling, horseback riding, fishing, golfing, and swimming. Popular hiking destinations include Medvednica and Strahinjščica, while the cycling paths are well-maintained and cater to different levels of fitness.

Thermal springs, such as Terme Tuhelj and Krapinske Toplice, offer visitors the opportunity to relax and engage in recreational activities, blending health tourism with various sports activities. Golf courses, like the one in Mokrice, attract golf enthusiasts from all over Croatia and beyond.

The county's cultural heritage, including castles, museums, and historical sites, further enriches the sports tourism offering, providing visitors with the chance to combine their sports activities with cultural experiences.

The development of sports infrastructure, including cycling paths, sports halls, and playgrounds, as well as the organization of sports events such as cycling races and hiking excursions, further stimulates the growth of sports tourism in the region. Local gastronomy, known for traditional Zagorje dishes, also contributes to the overall tourist experience.

In conclusion, sports tourism in Krapina-Zagorje County represents a significant potential for further tourism development, attracting visitors with diverse interests and offering them a wide range of activities in a stunning natural and cultural setting.

Key words: *sports tourism, Krapina-Zagorje County, hiking, thermal springs, cultural heritage, sports infrastructure*

Sadržaj

UVOD	1
1 ODNOS TURIZMA I SPORTA	3
1.1. Sportski turizam kao specifični oblik turizma	4
1.2. Menadžment u sportu	5
2. OPĆENITO O KRAPINSKO-ZAGORSKOJ ŽUPANIJI	8
3. TURIZAM KRAPINSKO-ZAGORSKE ŽUPANIJE	11
3.1. Trenutno stanje turističke infrastrukture	12
3.2. Postojeći turistički proizvodi	14
3.3. Model rasta turizma KZŽ do 2025. godine	17
4. SPORTSKI TURIZAM KRAPINSKO-ZAGORSKE ŽUPANIJE	20
4.1. Trenutno stanje sportske infrastrukture	21
4.2. Sportsko rekreacijska turistička ponuda	23
4.2.1. Pješačke staze	23
4.2.2. Adrenalinski sportovi	25
4.2.3. Zagorje Ride	26
4.2.4. Zagorje Bike	27
4.3. SWOT analiza sportskog turizma Krapinsko-zagorske županije	29
5. KLJUČNE SMJERNICE RAZVOJA	32
6. ZAKLJUČAK	35
LITERATURA	36
POPIS TABLICA	37
POPIS SLIKA	37

UVOD

Krapinsko-zagorska županija, smještena u sjeverozapadnom dijelu Hrvatske, poznata je po svojoj bogatoj kulturnoj baštini, povijesnim znamenitostima i prirodnim ljepotama. Međutim, uz povijesni i kulturni turizam, ova regija ima značajan potencijal za razvoj sportskog turizma. Sportski turizam, kao specifičan oblik turizma koji uključuje putovanja motivirana sportskim aktivnostima, pruža mogućnost za obogaćivanje turističke ponude, privlačenje novih posjetitelja i poticanje lokalnog gospodarstva.

Krapinsko-zagorska županija nudi raznolike mogućnosti za bavljenje sportom, zahvaljujući svojim prirodnim resursima kao što su planine Medvednica, Ivanščica i Strahinjčica, te rijeke i jezera koje pružaju idealne uvjete za razne sportske aktivnosti. Planinarenje, biciklizam, paragliding, zipline, paintball i off-road avanture samo su neki od adrenalinskih sportova koji privlače ljubitelje uzbuđenja i avanture u ovu regiju. Osim toga, nogometni tereni, sportski centri, javni bazeni i golf tereni omogućuju rekreativno i natjecateljsko bavljenje sportom za sve generacije.

Razvoj sportske infrastrukture ključan je za unapređenje sportske ponude i privlačenje turista. Kvalitetni sportski objekti, dobro održavane staze i adekvatna oprema omogućuju sigurno i ugodno bavljenje sportom, dok istovremeno doprinose zdravlju i dobrobiti lokalnog stanovništva. Osim infrastrukture, važno je i promovirati sportske događaje, organizirati natjecanja i festivale koji će dodatno popularizirati sport u regiji i privući posjetitelje iz drugih krajeva.

Ovaj završni rad istražuje trenutnu situaciju sportske infrastrukture u Krapinsko-zagorskoj županiji, analizira mogućnosti za razvoj sportskog turizma i predlaže strategije za unapređenje ovog turističkog segmenta. U prvom dijelu rada detaljno se opisuje postojeća sportska infrastruktura, uključujući sportske centre, terene, staze i prirodne resurse. Drugi dio rada bavi se SWOT analizom sportskog turizma, identificirajući snage, slabosti, prilike i prijetnje. Treći dio istražuje modele rasta turizma i predlaže konkretne mjere za poboljšanje sportske ponude i promociju sportsko-turističkih aktivnosti. Na kraju, rad zaključuje važnost integracije sportskog turizma u cjelokupnu turističku strategiju Krapinsko-zagorske županije te naglašava potencijalne benefite za lokalno gospodarstvo i društvo.

Za izradu ovog završnog rada korištene su različite istraživačke metode kako bi se osigurala sveobuhvatna i detaljna analiza trenutnog stanja sportske infrastrukture i mogućnosti razvoja sportskog turizma u Krapinsko-zagorskoj županiji. Od metoda su korištene analiza sadržaja koja uključuje sustavno proučavanje i analizu postojećih dokumenata, izvještaja, strategija, planova i drugih relevantnih materijala koji se odnose na sportsku infrastrukturu i turizam u županiji. Ova analiza omogućila je prikupljanje informacija o postojećim sportskim objektima, stazama, terenima i prirodnim resursima. Također izrađena je i SWOT analiza, korištena za identifikaciju snaga, slabosti, prilika i prijetnji povezanih sa sportskim turizmom u Krapinsko – zagorskoj županiji. Ova metoda omogućila je detaljno sagledavanje unutarnjih i vanjskih čimbenika koji utječu na razvoj ovog turističkog segmenta.

Modeli rasta turizma, odnosno istraživanje modela rasta turizma obuhvaća proučavanje različitih teorijskih i praktičnih pristupa razvoja turizma. Korišteni su modeli koji se temelje na održivom razvoju, integraciji sporta u turističku ponudu te stvaranju dodatne vrijednosti za lokalno stanovništvo i ekonomiju.

Kroz ovaj rad, cilj je pokazati da Krapinsko-zagorska županija ima sve predispozicije za razvoj sportskog turizma te da kroz strateško planiranje i ulaganje u sportsku infrastrukturu može postati prepoznatljiva destinacija za ljubitelje aktivnog odmora i avanture, doprinoseći tako održivom razvoju regije.

1 ODNOS TURIZMA I SPORTA

Turizam i sport predstavljaju dvije blisko povezane društvene pojave koje se često isprepliću. Njihova povezanost proizlazi iz činjenice da su sudionici tih aktivnosti često isti - turisti. Turizam je aktivnost koja je usmjerena na pružanje iskustava, dok je sport orijentiran na izvedbu i aktivno sudjelovanje. Ova dva aspekta čine ih vrlo sličnima, gotovo poput sijamskih blizanaca (Keller, 2001).

Veza između turizma i sporta seže daleko u povijest. Već u antičko doba sportski događaji motivirali su ljude na putovanja, slično kao što to čine moderni oblici turizma. Ljudi su tada putovali kako bi prisustvovali sportskim natjecanjima i manifestacijama, što se može usporediti s današnjim turističkim putovanjima povezanima sa sportom.

U suvremenom svijetu, uloga sporta u turizmu značajno se proširila. Sport više nije samo nešto što se promatra sa strane, već je postao ključan dio turističkog iskustva. Turisti danas aktivno sudjeluju u raznim sportskim aktivnostima tijekom svojih putovanja. Primjerice, mnogi se odlučuju za bavljenje sportovima na vodi, tenisom, golfom, skijanjem, jahanjem i drugim aktivnostima dok su na odmoru.

Ova promjena dovela je do stvaranja novog odnosa između turizma i sporta. Sport je postao bitan sadržaj boravka u turističkim odredištima, što je dodatno obogatilo turističku ponudu. Aktivno sudjelovanje u sportu omogućuje turistima da dožive destinaciju na dublji način, istovremeno promičući zdrav način života i tjelesnu aktivnost.

Tako, turizam i sport sada djeluju zajedno na način koji koristi i turistima i destinacijama, stvarajući dinamičan i sveobuhvatan turistički proizvod. (Bartoluci, 2003:65).

Hunziker i Krapf u svom poznatom djelu "Grundrisse der allgemeinen Fremdenverkehrslehre" iz 1942. godine istraživali su povezanost između turizma i sporta. Oni su istaknuli kako je sport postao ključan dio turizma, koristeći primjere iz švicarskog turizma. U Švicarskoj se vrlo rano razvio sportski turizam, posebno zimski, što je omogućilo razvoj turizma povezanog s različitim sportskim aktivnostima.

Vežu između turizma i sporta istraživali su i domaći autori, uključujući S. Markovića i O. Mojseža, u svom radu iz 1972. godine. Oni su naglasili da su i turizam i sport potaknuti neekonomskim motivima, koji su u osnovi isti. Ljudi ne putuju niti se bave sportom zbog zarade, već kako bi zadovoljili svoje zdravstvene, rasonodne i kulturne potrebe. Oni su naglasili da su motivi za turizam i sport često slični, a obje aktivnosti ispunjavaju dublje osobne potrebe ljudi.

U današnje vrijeme, sport u turizmu nije samo dodatni sadržaj tijekom boravka, već često postaje glavni razlog za putovanje u određene turističke destinacije. Sport privlači turiste da posjete destinacije kako bi aktivno sudjelovali u sportskim aktivnostima, bilo da se radi o sportovima na vodi, skijanju, golfu ili drugim sportskim avanturama. Ova bliska povezanost između sporta i turizma dovela je do razvoja posebnog oblika turizma poznatog kao sportski turizam.

1.1. Sportski turizam kao specifični oblik turizma

Specifični oblici turizma prepoznaju se po motivima zbog kojih ljudi putuju u određene destinacije. Poticaji za putovanja su mnogobrojni i raznoliki, što otežava precizno utvrđivanje selektivnih vrsta turizma. Prema Alfieru (1994), jedini pouzdani kriterij za razlikovanje različitih vrsta turizma je onaj koji koristi službena statistika, bilježeći turistička kretanja prema kategorijama mjesta. Karakteristika mjesta najbolje odražava motive turističkih kretanja, način provođenja odmora i sadržaje turističkog života. Stoga, na temelju ovog kriterija, možemo razlikovati različite oblike turizma, uključujući rekreacijski, zdravstveni, kulturni, vjerski, sportski turizam i druge oblike.

Sport i rekreacija, kao motivi za turistička putovanja, imaju višestruku ulogu. Prvo, na putovanja odlaze sportaši, suci, menadžeri i publika kako bi sudjelovali ili promovirali razne sportske događaje. Ova putovanja su obično kraća, osim u slučaju velikih sportskih priredbi poput olimpijskih igara, svjetskih i europskih prvenstava. Motivacija za ova putovanja je jasna i prema njima se može prepoznati poseban oblik turizma poznat kao sportski turizam.

Uz putovanja vezana uz sportske događaje, ljudi u suvremenom turizmu sve više putuju kako bi zadovoljili svoje rekreacijske potrebe. Te potrebe za rekreacijom mogu se zadovoljiti kroz različite aktivnosti, no najčešće su to sportske aktivnosti poput trčanja, plivanja, sportova na vodi, tenisa, golfa, jahanja, sportskih igara i skijanja. Zajednički faktor ovih aktivnosti je sport, iako se načini i sredstva provođenja razlikuju.

Dakle, sportski turizam uključuje širok spektar aktivnosti i motivacija. Putovanja mogu biti motivirana sudjelovanjem u sportskim događajima ili natjecanjima, ali isto tako i željom za rekreacijom i održavanjem zdravog načina života. Ovaj oblik turizma privlači ne samo profesionalne sportaše i sudionike, već i entuzijaste i amatere koji žele iskusiti razne sportske aktivnosti tijekom svojih odmora. Sport kao motiv za putovanje obogaćuje turističku ponudu i omogućava turistima da aktivno provode vrijeme u destinacijama koje posjećuju, doprinoseći njihovom zadovoljstvu i ukupnom turističkom doživljaju.

Turizam u kojem je sport glavni motiv putovanja i boravka turista u turističkom odredištu naziva se sportski turizam. Pojavljuje su u različitim oblicima kao (Bartoluci):

1. Natjecateljski sportski turizam
2. Zimski sportsko-rekreacijski turizam
3. Ljetni sportsko-rekreacijski turizam

Natjecateljski sportski turizam uključuje sva putovanja s ciljem sudjelovanja u sportskim natjecanjima, od lokalnih do međunarodnih razina. Unatoč dostupnosti medija koji mogu prenositi popularne sportske događaje uživo diljem svijeta, mnogi ljudi još uvijek putuju kako bi osobno prisustvovali tim događajima, jer im to donosi jedinstven osjećaj „biti prisutan“. Ovi posjetitelji, boraveći na destinaciji, sudjeluju u različitim oblicima turističke potrošnje, čime se svrstavaju među turiste.

Zimski sportsko-rekreacijski turizam primarno se odvija u planinskim zimskim centrima koji nude raznolike mogućnosti za sport i rekreaciju, poput skijanja, skijaškog trčanja, klizanja, te sportskih igara na snijegu i ledu. Zemlje kao što su Austrija i Švicarska ostvaruju veliki dio svog turističkog prometa upravo iz ove vrste turizma, zahvaljujući bogatim ponudama zimskih sportova i rekreacijskih aktivnosti.

S druge strane, ljetni sportsko-rekreacijski turizam ima još širu osnovu jer se može odvijati na moru, u planinama, na rijekama, jezerima i drugim prirodnim ambijentima. Ovaj oblik turizma obuhvaća raznolike sportsko-rekreacijske aktivnosti, uključujući šetnje, trčanje, planinarenje, sportove na vodi, sportske igre, golf, tenis, jahanje i mnoge druge. Ljetni sportsko-rekreacijski turizam pruža širok spektar mogućnosti za aktivan odmor u raznim prirodnim okruženjima.

Pored ovih glavnih oblika sportskog turizma, postoje i druge specifične vrste i oblici turizma koji imaju elemente sportskog turizma. To uključuje nautički turizam, lovni turizam, ribolovni turizam te zdravstveno-preventivni turizam. Iako ove vrste turizma imaju sportske motive, one također sadrže i druge karakteristike te ih nije moguće svrstati isključivo u sportski turizam. Međutim, prilikom kreiranja turističke ponude za ove oblike turizma, važno je uključiti odgovarajuće sportsko-rekreacijske sadržaje, posebno u nautičkom i zdravstveno-preventivnom turizmu.

Na primjer, nautički turizam može uključivati jedrenje, ronjenje i druge vodene sportove, dok zdravstveno-preventivni turizam može obuhvaćati aktivnosti kao što su joga, pilates i razni fitness programi. Uzimajući u obzir sportsko-rekreacijske sadržaje, ove vrste turizma mogu značajno obogatiti turističku ponudu i privući širi krug posjetitelja koji traže aktivan i zdrav odmor.

1.2. Menadžment u sportu

Polazeći od općih spoznaja iz teorije o menadžmentu, kao složenoj društveno-ekonomskoj pojavi, te u sportu koji je u neposrednoj vezi s turizmom. Pri tome nije bilo moguće prezentirati sve aspekte koji čine problematiku menadžmenta u tako složenoj djelatnosti kao što je turizam, već su predstavljeni samo njegovi važniji elementi: uloga, značaj i funkcija menadžmenta i u turizmu i u sportu, međusobni tržišni odnosi, ekonomski učinci turizma u Hrvatskoj, upravljanje kvalitetom u turizmu, upravljanje profitnim centrima u hotelijerstvu, organizacija sporta, razvojni pravci sporta u turizmu, promocija turizma i sporta i slično.

Jedna od definicija sportskog menadžmenta kaže da se temelji na „koordinaciji različitih aktivnosti, tehnologija i procesa usmjerenih prema učinkovitom postizanju sportskih rezultata i stvaralaštva“ (Chelladurai, 1994).

Dakle, u sportskom menadžmentu koordinacija je njegova osnovna uloga, a manifestira se u brojnim aktivnostima. Svaka aktivnost u sportu, zbog svojih organizacijskih i provedbenih specifičnosti, treba sebi svojstven menadžment. Tako možemo govoriti o menadžmentu sportskog događaja, o menadžmentu sportskih objekata, o menadžmentu upravljanja ljudskim aktivnostima, o financijskom menadžmentu u sportu i drugome.

Definicija i zadaće sportskog menadžmenta

Sportski menadžment obuhvaća specifičan menadžment povezan sa sportskim aktivnostima, a njegova osnovna zadaća je koordinacija tih aktivnosti (Šugman, Bednarik i Kolarič, 2002:19). Iako u teoriji i praksi postoje razne definicije sportskog menadžmenta, može ga se definirati kao proces organiziranja i upravljanja sportom ili sportskom organizacijom radi ostvarivanja sportskih i drugih ciljeva kroz racionalno korištenje ograničenih resursa (Bartoluci, 2003:154).

Razine menadžmenta u sportu

Menadžment u sportu ostvaruje svoju ulogu na različitim razinama. Na globalnoj razini, menadžment djeluje na razini države, regije, županije ili grada. Na mikro razini, djeluje unutar sportskih saveza, društava, klubova i sličnih organizacija. Funkcije menadžmenta i menadžera variraju ovisno o razini djelovanja, no u svim slučajevima ključnu ulogu imaju stručni menadžeri.

Tko su sportski menadžeri?

Sportski menadžer može se definirati kao organizator i upravljač nekom sportsko-poslovnom organizacijom kojoj je cilj ostvarenje određenih sportskih i poslovnih rezultata. Zbog složenosti i uvjetovanosti ciljeva, sportski menadžeri imaju specifične zadatke. Njihova osnovna zadaća je ostvarivanje sportskih ciljeva (rezultata), ali su također odgovorni za ostvarivanje poslovnih ciljeva kao što su ostvarivanje prihoda, pokrivanje troškova, investiranje, te nabavka igrača i trenera.

Uloga sportskog menadžmenta u turizmu

Sportski menadžment igra ključnu ulogu u turizmu, posebno u poduzećima koja turistima pružaju sportsko-rekreacijske usluge. Uz hotelski menadžment, vodeću ulogu imaju sportski menadžeri i instruktori određenih sportova kao što su tenis, golf, jahanje, sportovi na vodi, sportske igre i skijanje.

U toplicama, menadžeri medicinskog profila organiziraju razne usluge rehabilitacije, terapije, masaže, programiranog aktivnog odmora i fitnessa. Pored njih, prisutni su i menadžeri za organizaciju hotelskih, ugostiteljskih i sportsko-rekreacijskih sadržaja.

U sportsko-turističkim centrima, koji organiziraju razne turnire i natjecanja u popularnim sportovima poput tenisa, golfa, košarke, odbojke i jedrenja, vodeću ulogu imaju sportski menadžeri i instruktori sportskih aktivnosti.

Organizacija velikih sportskih priredbi

U organizaciji velikih sportskih priredbi i natjecanja, poput europskih i svjetskih prvenstava, Univerzijada i olimpijskih igara, ključnu ulogu imaju specifični profili sportskih menadžera, ali i menadžeri iz različitih drugih sektora. Stoga se često postavlja pitanje: kako postati uspješan menadžer? Da li se menadžer rađa ili se može stvoriti, odnosno obrazovati?

Obrazovanje sportskih menadžera

Iskustva razvijenih zapadnoeuropskih zemalja pokazuju da kvalitetan sport mogu voditi samo školovani i stručni menadžeri. Stoga bi bilo nužno uspostaviti sustav školovanja menadžera u

sportu u Hrvatskoj. Uspostava takvog sustava obrazovanja osigurala bi da sportske aktivnosti i organizacije budu vođene profesionalno i efikasno, čime bi se omogućilo postizanje sportskih i poslovnih ciljeva na najvišoj razini.

Sportski menadžment ima ključnu ulogu u organizaciji i upravljanju sportskim aktivnostima i organizacijama, kako na globalnoj tako i na mikro razini. U turizmu, sportski menadžment obuhvaća širok spektar aktivnosti i usluga, od organizacije sportskih događaja do vođenja sportsko-rekreacijskih centara. Obrazovanje i profesionalizacija sportskih menadžera ključni su za razvoj kvalitetnog sporta i održivog turizma, čime se osigurava uspjeh i zadovoljstvo svih sudionika u sportu i turizmu.

2. OPĆENITO O KRAPINSKO-ZAGORSKOJ ŽUPANIJI

Krapinsko-zagorska županija smještena je u sjeverozapadnom dijelu Republike Hrvatske i pripada prostoru središnje Hrvatske. Predstavlja zasebnu geografsku cjelinu koja se proteže od Macelja i Ivanščice na sjeveru do Medvednice na jugu. Na zapadu granicu čini rijeka Sutla, koja ujedno predstavlja državnu granicu s Republikom Slovenijom, dok je istočna granica određena porječjem rijeka Krapine i Lonje. Ovaj razgraničeni prostor županije podudara se s prirodnim regijom Donje Zagorje (Krapinsko-zagorska županija, 2019). Županija je poznata po bogatoj kulturnoj baštini, prirodnim ljepotama te brojnim termalnim izvorima koji privlače turiste. Gospodarstvo se temelji na poljoprivredi, turizmu i malom poduzetništvu. Također, Krapinsko-zagorska županija ima razvijenu mrežu prometnica, koja omogućava dobru povezanost s ostatkom Hrvatske i susjednim zemljama.

Slika 1. – Prikaz Krapinsko-zagorske županije u Hrvatskoj

Izvor – Google slike

Krapinsko-zagorska županija je površinom jedna od manjih županija u Hrvatskoj, prostirući se na 1229 kvadratnih kilometara, ali ima veće demografsko značenje s gustoćom od 108,1 stanovnika po kvadratnom kilometru, što je znatno iznad prosjeka Republike Hrvatske od 75,8 stanovnika po kvadratnom kilometru (Krapinsko-zagorska županija, 2019). Zajedno s Međimurskom i Varaždinskom županijom, ovo je jedno od najgušće naseljenih područja u zemlji. Prometno značenje županiji daje autocesta koja prolazi cijelom dužinom županije, čineći je ključnim sjeverozapadnim ulazom/izlazom Republike Hrvatske prema Europi (Krapinsko-zagorska županija, 2019).

Ovo područje obuhvaća 25 općina (Bedekovčina, Budinščina, Desinić, Đurmanec, Gornja Stubica, Hrašćina, Hum na Sutli, Jesenje, Konjščina, Kraljevec na Sutli, Krapinske Toplice, Kumrovec, Lobar, Mače, Marija Bistrica, Mihovljan, Novi Golubovec, Petrovsko, Radoboj, Stubičke Toplice, Sv.Križ Začretje, Tuhelj, Veliko Trgovišće, Zagorska Sela i Zlatar Bistrica) i 7 gradova (Donja Stubica, Klanjec, Krapina, Oroslavje, Pregrada, Zabok i Zlatar) (Krapinsko-zagorska županija, 2019). Središte Krapinsko-zagorske županije je grad Krapina.

Prema popisu stanovništva iz 2021. godine, u Krapinsko-zagorskoj županiji živi 120.702 stanovnika, što čini 3,1% ukupnog broja stanovnika Republike Hrvatske (Krapinsko-zagorska županija, 2021). Prema podacima iz 2017. godine, u županiji je poslovalo 2033 obveznika poreza na dobit, koji su zapošljavali ukupno 20.203 djelatnika. Ukupni prihod poduzetnika na području županije iznosio je 11,76 milijardi kuna, što je predstavljalo povećanje od 6,35% u odnosu na prethodnu godinu. Najznačajniju ulogu u strukturi gospodarstva prema ostvarenim prihodima imali su poduzetnici iz prerađivačke industrije s rezultatom od 5,6 milijardi kuna (47,6% svih prihoda županije). Drugi najzastupljeniji sektor, s najvećim brojem poduzetnika, su trgovci na veliko i malo (433 poduzetnika). Poduzetnici iz trgovine i prerađivačke industrije zajedno generiraju 72,5% ukupnih prihoda Krapinsko-zagorske županije (Krapinsko-zagorska županija, 2019).

Krapinsko-zagorska županija je također poznata po bogatoj kulturnoj baštini, prirodnim ljepotama i brojnim termalnim izvorima, koje privlače turiste. Na području županije nalazi se niz kulturno-povijesnih spomenika, uključujući dvorce, crkve i muzeje, koji svjedoče o bogatoj povijesti regije. Turizam je značajan sektor, s naglaskom na termalni turizam, ruralni turizam i kulturne događaje. Županija također ima razvijenu mrežu prometnica, što omogućava dobru povezanost s ostatkom Hrvatske i susjednim zemljama.

Gospodarstvo županije temelji se na poljoprivredi, turizmu i malom poduzetništvu, a poseban naglasak stavljen je na ekološku proizvodnju hrane i održivi razvoj. Obrazovanje i zdravstvo su također dobro razvijeni, s brojnim školama, fakultetima i zdravstvenim ustanovama koje pružaju visoku razinu usluga stanovništvu.

Krapinsko-zagorska županija također se može pohvaliti kvalitetnim obrazovnim sustavom, koji uključuje osnovne i srednje škole, te nekoliko visokoškolskih ustanova i specijaliziranih programa koji nude mogućnosti za stručno usavršavanje. Visoka škola za menadžment u turizmu i informatici u Zaboku, primjerice, pridonosi razvoju turističkog sektora i informatičke pismenosti u regiji.

Zdravstvo u Krapinsko-zagorskoj županiji dobro je razvijeno, s nekoliko bolnica, specijaliziranih klinika i brojnih domova zdravlja koji pružaju usluge lokalnom stanovništvu. Poseban naglasak stavljen je na rehabilitacijske i terapijske usluge koje su povezane s termalnim izvorima u županiji.

Kultura i sport zauzimaju važno mjesto u životu stanovnika županije. Brojni kulturni događaji, manifestacije i festivali održavaju se tijekom godine, promičući lokalnu tradiciju, folklor i umjetnost. Sport je također popularan, s razvijenom infrastrukturom za različite sportove, uključujući nogomet, košarku, tenis, biciklizam i planinarenje. Brojni sportski klubovi i udruge djeluju u županiji, potičući aktivan način života među stanovništvom.

Promet i infrastruktura također su ključni za razvoj županije. Uz autocestu koja prolazi kroz cijelu županiju, tu su i dobro održavane lokalne ceste te željeznička mreža koja povezuje ključne gradove i općine unutar županije s ostatkom Hrvatske. Razvijena prometna infrastruktura olakšava poslovanje, trgovinu i turizam, te omogućava lakši pristup obrazovnim i zdravstvenim ustanovama.

U poljoprivrednom sektoru, Krapinsko-zagorska županija poznata je po proizvodnji visokokvalitetnih poljoprivrednih proizvoda, uključujući voće, povrće, žitarice i vinograde. Ekološka proizvodnja je u porastu, što dodatno doprinosi održivom razvoju i zaštiti okoliša. Lokalni poljoprivrednici često surađuju kroz zadruge i udruge, što im omogućava bolji pristup tržištu i povećanje konkurentnosti.

U području turizma, Krapinsko-zagorska županija nudi brojne atrakcije, uključujući kulturno-povijesne spomenike, termalne toplice, prirodne ljepote i rekreativne aktivnosti. Turistička ponuda često uključuje posjete dvorcima i muzejima, šetnje po prirodi, biciklističke ture i uživanje u lokalnoj gastronomiji. Održivi turizam je prioritet, s fokusom na očuvanje prirodnih i kulturnih resursa za buduće generacije.

Ukupno gledano, Krapinsko-zagorska županija predstavlja uravnoteženu kombinaciju bogate kulturne baštine, razvijene infrastrukture, kvalitetnih usluga i održivog razvoja, što je čini atraktivnim mjestom za život, rad i posjet.

3. TURIZAM KRAPINSKO-ZAGORSKE ŽUPANIJE

Razvoj turizma temelji se na postojanju turističkih resursa, pri čemu se primarno misli na prostor i njemu pripadajuće resurse (Bilen, 2011:124). Prostor, dakle, predstavlja osnovnu fizičku komponentu turističkog doživljaja (Master plan razvoja turizma za razdoblje od 2016. do 2025., 2017). Drugim riječima, cjelokupna turistička aktivnost neke destinacije oslanja se na određeni geografski prostor, koji nužno posjeduje određeni set resursa koje posjetitelji konzumiraju tijekom svog boravka. Različiti krajobrazi, ljudska aktivnost i morfologija utječu na stvaranje specifičnog doživljaja određenog prostora. Turistički prostor uključuje ne samo njegov fizički okvir, već i prostor koji obuhvaća čovjeka, sve tragove njegove aktivnosti, objekte, materijalne i duhovne vrijednosti te rezultate intelektualnog stvaralaštva (Bilen, 2011:127).

Prirodni resursi Krapinsko-zagorske županije uključuju prekrasne planine, rijeke, šume i termalne izvore. Termalne toplice poput Tuheljskih i Krapinskih Toplica privlače mnoge posjetitelje zbog svojih ljekovitih svojstava. Kulturni resursi obuhvaćaju povijesne spomenike, dvorce, muzeje, crkve i tradicionalne manifestacije. Posebno su značajni dvorac Trakošćan, Muzej krapinskih neandertalaca i Svetište Majke Božje Bistričke.

Održivost ovih resursa ključna je za dugoročni razvoj turizma, pa je važno ulagati u njihovo očuvanje i zaštitu. Krapinsko-zagorska županija prepoznaje važnost očuvanja okoliša i kulturne baštine te provodi različite projekte za zaštitu prirodnih i kulturnih resursa.

Infrastruktura u Krapinsko-zagorskoj županiji također je važna komponenta turističkog doživljaja. Smještajni kapaciteti, prometna povezanost, restorani, zabavni sadržaji i druge usluge koje su potrebne turistima kontinuirano se unapređuju. Ulaganje u razvoj i modernizaciju infrastrukture poboljšava atraktivnost destinacije i zadovoljstvo posjetitelja.

Kreativnost i inovacije igraju važnu ulogu u razvoju turističkog prostora Krapinsko-zagorske županije. To uključuje razvoj novih turističkih proizvoda i usluga, tematskih parkova, kulturnih ruta, wellness centara i drugih inovativnih oblika turizma koji privlače različite segmente turista. Na primjer, razvoj biciklističkih i pješačkih staza kroz prirodne ljepote županije omogućuje turistima aktivan odmor i uživanje u prirodi.

Upravljanje turističkim resursima u Krapinsko-zagorskoj županiji zahtijeva koordinaciju između različitih dionika, uključujući lokalne vlasti, turističke organizacije, poduzetnike i zajednicu. Održivo upravljanje resursima osigurava ravnotežu između ekonomskih koristi od turizma i očuvanja prirodnih i kulturnih resursa za buduće generacije.

Promocija turističkih resursa i destinacija igra ključnu ulogu u privlačenju posjetitelja. Krapinsko-zagorska županija koristi različite marketinške strategije, uključujući digitalni marketing, društvene medije i participaciju na međunarodnim sajmovima, kako bi povećala vidljivost destinacije i privukla veći broj turista.

Ukratko, razvoj turizma u Krapinsko-zagorskoj županiji u velikoj mjeri ovisi o učinkovitoj upotrebi i očuvanju prostora i resursa, inovacijama u turističkoj ponudi, te koordinaciji i promociji koja privlači posjetitelje i osigurava njihovo zadovoljstvo.

Važno je napomenuti da resursi, kako bi se smatrali turističkima, moraju posjedovati određena svojstva (atribute) koja mogu privući posjetitelje. Već prije više od dvadeset godina utvrđeno je da svaka konkurentna destinacija raspolaže određenim brojem fizičkih i apstraktnih atributa. Svjetska i europska turistička središta imaju prepoznatljive simbole, odnosno atribute. Na primjer, grad London prepoznatljiv je po svojim taksijima, crvenim govornicama i Big Benu. Toskana se ističe vinima, pastom, vinogradima i brežuljcima. Kada govorimo o Hrvatskoj i glavnom gradu Zagrebu, simboli koji ga krasi su katedrala, Maksimir, kava i licitarska srca.

Iz ovog se može zaključiti da svaka destinacija ima atribute po kojima je poznata i prepoznatljiva. Krapinsko-zagorska županija, poznata kao Zagorje, također ima svoje jedinstvene atribute koji je čine posebnom. Bez svojih brežuljaka, zagorskih štrukli, kleti, purice s mlincima, dvoraca, krapinskog pračovjeka i poznatog svetišta Marije Bistrice, Zagorje ne bi bilo to što jest.

Ovi atributi daju Zagorju poseban identitet i privlače turiste, pružajući im autentično iskustvo. Zagorski brežuljci pružaju prekrasan krajolik za šetnje i biciklizam, dok lokalna gastronomija, poput zagorskih štrukli i purice s mlincima, nudi jedinstven kulinarski doživljaj. Dvorci i povijesni spomenici, poput dvorca Trakošćan, pružaju uvid u bogatu povijest i kulturu regije. Krapinski pračovjek i Muzej krapinskih neandertalaca omogućuju posjetiteljima putovanje u daleku prošlost, dok svetište Marije Bistrice predstavlja važno hodočasničko mjesto.

Zagorje svojim posjetiteljima nudi raznolika iskustva, od kulturnih i povijesnih znamenitosti do prirodnih ljepota i gastronomske ponude. Upravo ti atributi čine Zagorje prepoznatljivim i privlačnim turističkim odredištem. Promicanje ovih atributa kroz marketinške aktivnosti može dodatno povećati atraktivnost Zagorja i privući veći broj turista, čime se doprinosi daljnjem razvoju turizma u regiji.

3.1. Trenutno stanje turističke infrastrukture

Krapinsko-zagorska županija raspolaže sa 160 smještajnih objekata, uključujući 12 hotela, 6 hostela, 1 kamp te 141 objekt u privatnom smještaju ili domaćinstvu, uglavnom apartmana (IZTZG, 2022). Neki smještajni objekti nude dodatne sadržaje, pretežno toplice. U okviru usluga prehrane, županija nudi 150 ugostiteljskih objekata, dok 11 turističkih agencija organizira izlete i putovanja, uglavnom usmjerene na kulturni turizam (IZTZG, 2022).

Analiza popunjenosti smještajnih objekata, bazirana na broju dolazaka i noćenja prema vrsti smještaja za 2019., 2020. i 2021. godinu, pokazuje da hoteli bilježe najveću popunjenost i daleko prednjače pred ostalim smještajnim objektima. S druge strane, nekomercijalni smještaj ima najmanju popunjenost. Značajan pad popunjenosti zabilježen je 2020. godine za oba pokazatelja, dok su kampovi jedini zabilježili porast broja noćenja nakon 2020. godine. Veća varijacija vidljiva je kod nekomercijalnog smještaja, koji je izgubio na popunjenosti 2021. godine. Unatoč velikoj popunjenosti, malo smještajnih objekata ima kriterije za prihvata turista orijentiranih na sport i rekreaciju, uključujući cikloturiste.

Krapinsko-zagorska županija može dodatno razvijati turizam kroz unapređenje smještajnih kapaciteta i prilagođavanje objekata za specifične vrste turizma. Na primjer, ulaganje u infrastrukturu i usluge koje privlače cikloturiste može povećati atraktivnost županije kao destinacije za aktivni odmor. Dodavanje sadržaja kao što su biciklističke staze, servisi za popravak bicikala i specijalizirani smještaj za bicikliste može privući novu skupinu posjetitelja.

Toplice, kao jedan od glavnih aduta županije, mogu proširiti svoju ponudu dodatnim wellness programima, sportskim aktivnostima i rekreativnim sadržajima. Povezivanje kulturnih i prirodnih atrakcija kroz tematske rute i ture može povećati interes za duži boravak u županiji.

Suradnja s lokalnim turističkim agencijama na promociji specifičnih turističkih proizvoda, kao što su vinske ture, gastronomski događaji i kulturni festivali, može dodatno diversificirati turističku ponudu. Krapinsko-zagorska županija ima potencijal za daljnji razvoj turizma kroz inovativne pristupe i poboljšanje kvalitete smještaja i usluga, što će pridonijeti povećanju broja posjetitelja i njihovom zadovoljstvu.

U 2023. godini broj smještajnih objekata povećan je na 165, s 13 hotela, 6 hostela, 1 kampom i 145 objekata u privatnom smještaju. Dodatni sadržaji, kao što su toplice, prošireni su na 32 smještajna objekta. Ugostiteljski objekti porasli su na 152, a broj turističkih agencija povećan je na 12.

Ovi podaci ukazuju na kontinuirani razvoj i povećanje kapaciteta smještaja i pratećih sadržaja u Krapinsko-zagorskoj županiji, što doprinosi boljoj usluzi i većoj atraktivnosti za turiste.

Tablica 1: Prikaz dolazaka i noćenja turista u Krapinsko-zagorskoj županiji za razdoblje od 2019.-2021. godine po vrstama smještajnih objekata.

Vrsta objekta	Dolasci 2019.	Dolasci 2020.	Dolasci 2021.	Noćenja 2019.	Noćenja 2020.	Noćenja 2021.
Hoteli	145445	68754	119802	297388	150573	241764
Objekti u domaćinstvu	17008	13858	19581	45871	34069	41663
Ostali ugostiteljski objekti za smještaj	8084	7904	5986	13484	7503	10184
Kampovi	4312	1957	3378	1004	3889	6826
Objekti na OPG-u	1759	1368	1563	3810	2364	3069
Nekomercijalni smještaj	284	233	31	2844	6559	669
UKUPNO	176892	89874	150341	37437	204957	304175

Izvor: osobno izrađena tablica sa izvora DZSa

Tablica 2: Prikaz dolazaka stranih i domaćih turista u razdoblju od 2022.-2024. godine.

Godina	Ukupno dolazaka	Domaći dolasci	Strani dolasci	Ukupno noćenja	Domaća noćenja	Strana noćenja
2022.	143000	111000	32000	349000	271000	78000
2023.	155000	118000	37000	367000	283000	84000
2024.	160000	123000	37000	378000	290000	88000

Izvor: osobno izrađena tablica sa izvora sa stranice DZSa

3.2. Postojeći turistički proizvodi

Promatrajući Zagorje kao turističku regiju blizu Zagreba, koja svojim postojećim atrakcijama i atributima privlači značajan broj posjetitelja, najzastupljeniji turistički proizvodi su:

- Wellness i SPA turizam,
- Zdravstveni turizam,
- Izleti,
- Hodočasnički turizam.

Osnovu razvoja i posjeta zagorskom turizmu čine ranije spomenuti termalni izvori na pet lokacija: Krapinske toplice, Stubičke toplice, Sutinske toplice, Tuheljske toplice i Šemničke toplice. Od ovih termalnih destinacija, tri su u službi turizma: Krapinske, Tuheljske i Stubičke toplice, te Jezerčica.

Krapinske toplice nude svoje usluge u najmodernijem kompleksu unutarnjih bazena u Hrvatskoj, na površini većoj od 18.000 četvornih metara. Kompleks uključuje kombinirane vanjske i unutarnje bazene, dječji bazen, bazen s valovima te jedinstveni bazen za ronjenje dubine 4,5 metara, svi ispunjeni termalnom vodom temperature između 28 i 32 Celzijeva stupnja. Na površini većoj od 1100 četvornih metara vodene površine nalazi se više od 160 vodenih atrakcija (Terme Zagorje, 2019). U blizini se nalazi Toplice Hotel, najpopularniji smještaj za rehabilitaciju i boravak osoba u Krapinskim Toplicama (Toplice Hotel, 2020).

Tuheljske toplice, smještene u srcu Krapinsko-zagorske županije, poznate su kao jedno od najatraktivnijih termalnih lječilišta u Hrvatskoj. Ove toplice nude široku paletu usluga koje privlače turiste tijekom cijele godine. Evo nekoliko ključnih informacija o Tuheljskim toplicama:

1. **Termalna voda:** Tuheljske toplice se ističu svojim termalnim izvorima s ljekovitom vodom koja je bogata mineralima. Termalna voda, s temperaturama između 32 i 33 stupnja Celzijevih, koristi se za razne terapijske i rekreativne svrhe.
2. **Wellness i SPA:** Tuheljske toplice nude moderan wellness i SPA centar s raznovrsnim tretmanima za opuštanje i regeneraciju. Posjetitelji mogu uživati u saunama, masažama, kozmetičkim tretmanima te raznim wellness paketima prilagođenim individualnim potrebama.

3. **Vodeni planet:** Jedna od glavnih atrakcija Tuheljskih toplica je Vodeni planet, najveći vodeni park u Hrvatskoj. S više od 5.000 kvadratnih metara vodenih površina, park nudi razne bazene, tobogane, hidromasažne bazene, valove, dječje bazene i druge vodene atrakcije, idealne za cijelu obitelj.
4. **Sportski sadržaji:** Tuheljske toplice također nude razne sportske sadržaje, uključujući terene za tenis, nogomet, košarku i odbojku. Posjetitelji mogu sudjelovati u organiziranim sportskim aktivnostima ili jednostavno uživati u rekreativnim sadržajima.
5. **Smještaj:** U sklopu Tuheljskih toplica nalazi se hotel Well, koji nudi udoban smještaj za goste. Hotel raspolaže modernim sobama, restoranima, konferencijskim dvoranama i ostalim sadržajima koji zadovoljavaju potrebe različitih gostiju, od obitelji do poslovnih putnika.
6. **Gastronomija:** Restorani u Tuheljskim toplicama nude širok izbor lokalnih i međunarodnih jela. Gosti mogu uživati u autentičnoj zagorskoj kuhinji, ali i u specijalitetima pripremljenima od svježih i lokalnih namirnica.
7. **Rehabilitacija i terapija:** Tuheljske toplice pružaju različite rehabilitacijske i terapijske usluge. Medicinski stručnjaci koriste termalnu vodu i druge terapijske metode za liječenje raznih zdravstvenih stanja, uključujući reumatske bolesti, ozljede i postoperativni oporavak.
8. **Kulturni i prirodni okoliš:** Tuheljske toplice su okružene prekrasnim zagorskim krajobrazima, što ih čini idealnim mjestom za opuštanje i bijeg od svakodnevnog stresa. U blizini se nalaze brojne kulturne i povijesne znamenitosti koje gosti mogu posjetiti, poput dvoraca, muzeja i tradicionalnih sela.

Tuheljske toplice kontinuirano razvijaju svoju ponudu kako bi zadovoljile potrebe modernih turista, pružajući im nezaboravno iskustvo kroz kombinaciju ljekovitih termalnih voda, vrhunskog wellnesa i raznovrsnih rekreativnih sadržaja.

Stubičke toplice su poznate kupalište i lječilište specijalizirano za zdravstveni turizam i rehabilitaciju. Iskorištavaju sve blagodatni ljekovite termalne vode, koju su uspješno povezali s wellness uslugama, prostorijama za masažu i relaksaciju (Terme Zagorje, 2019).

Terme Jezerčica smještene su u Donjoj Stubici, u srcu Hrvatskog Zagorja, i predstavljaju atraktivnu destinaciju za ljubitelje termalnih izvora, wellnesa i rekreacije. Udaljene su samo 40 kilometara od centra Zagreba, što ih čini lako dostupnima za posjetitelje iz glavnog grada i okolice.

1. Vodeni park i bazeni: Terme Jezerčica se ponose modernim vodenim parkom koji je otvoren 2012. godine. Park obuhvaća vanjske i unutarnje bazene ispunjene ljekovitom termalnom vodom, čija temperatura omogućava opuštanje i rekreaciju tijekom cijele godine. Bazen kompleks uključuje:

- Unutarnje bazene sa termalnom vodom
- Vanjske bazene, idealne za ljetne mjesece
- Dječje bazene, pogodne za obitelji s malom djecom
- Hidromasažne bazene za dodatnu relaksaciju

2. Wellness i SPA centar: Prošireni wellness i SPA centar u Termama Jezerčica prostire se na površini od 2.800 četvornih metara i nudi razne usluge za opuštanje i regeneraciju. Posjetitelji mogu uživati u:

- Saunama (finska, bio, parna)
- Masažnim i relaksacijskim tretmanima
- Kozmetičkim tretmanima
- Fitness centru za održavanje tjelesne kondicije

3. Smještaj: Terme Jezerčica nude udoban smještaj s raznovrsnim opcijama koje zadovoljavaju potrebe svih gostiju. Hotel nudi moderne sobe i apartmane, kao i dodatne pogodnosti poput restorana i konferencijskih dvorana za poslovne skupove.

4. Gastronomija: Restoran u sklopu Termi Jezerčica nudi bogat izbor lokalnih i međunarodnih jela. Gosti mogu uživati u autentičnoj zagorskoj kuhinji, pripremljenoj od svježih i lokalnih namirnica, te u specijalitetima koji zadovoljavaju različite ukuse.

5. Dodatni sadržaji: Terme Jezerčica nude razne dodatne sadržaje za aktivan odmor i zabavu, uključujući:

- Organizirane izlete i aktivnosti u okolici
- Sportske terene za tenis, nogomet i druge sportove
- Programe za djecu, uključujući animaciju i igrališta

6. Blizina atrakcija: Zahvaljujući svojoj lokaciji, gosti Termi Jezerčica mogu lako posjetiti brojne kulturne i prirodne znamenitosti Hrvatskog Zagorja, kao što su:

- Muzej seljačkih buna u Gornjoj Stubici
- Dvorac Oršić
- Marija Bistrica, poznato hodočasničko mjesto
- Park prirode Medvednica

Sutinske i Šemničke toplice trenutno nisu u funkciji zbog neriješenih imovinsko-pravnih pitanja, no unatoč tome, posjeduju mnoge kvalitete, potencijale i preduvjete za uspješan razvoj i poboljšanje turističke ponude. Potencijali i kvalitete za daljnji napredak najbolje se očituju u "Projektu za razvoj Šemničkih toplica," sadržanom u Master planu razvoja turizma Krapinsko-zagorske županije, Strategiji razvoja Krapinsko-zagorske županije te u Strategiji razvoja Grada Krapine. Projekt je osmišljen u svrhu revitalizacije Šemničkih toplica i postojećeg geotermalnog izvora, s ciljem izgradnje turističko-rekreacijskog kompleksa za razvoj sportsko-kupališnog turizma (Zagorje.com, 2021).

Glavni dio kompleksa sadržavat će dva natkrivena olimpijska bazena s tribinama za sjedenje, te wellness centar i teretanu. Na vanjskom dijelu bit će smješteni otvoreno parkiralište, dječji bazen, bazen s hidromasažama, vanjski tobogani, terasa i sunčalište (Jutarnji.hr, 2020). Procijenjena vrijednost izrade ovog projekta iznosi 132.000 eura, od čega Ministarstvo regionalnog razvoja i

fondova Europske unije odobrava sufinanciranje u iznosu od 80.000 eura, Krapinsko-zagorska županija izdvojit će 13.000 eura, a ostatak će sufinancirati Grad Krapina (Zagorje.com, 2021).

Posljednjih nekoliko godina posebno se naglašava razvoj zdravstvenog turizma. S jedne strane, to uključuje specijalizirani medicinski turizam u Krapinskim Toplicama (unutar Specijalne bolnice za medicinsku rehabilitaciju Krapinske Toplice, Specijalne bolnice za ortopediju i traumatologiju Akromion te Klinike za kardiovaskularne bolesti Magdalena) i Stubičkim Toplicama (kroz Specijalnu bolnicu za medicinsku rehabilitaciju Stubičke Toplice). S druge strane, SPA i wellness turizam razvija se u Tuheljskim Toplicama (Terme Tuhelj) i Donjoj Stubici (Terme Jezerčica).

Muzeji Hrvatskog zagorja glavni su nositelji kulturne ponude na razini cijele regije. Ponuda muzeja Hrvatskog zagorja uključuje sljedeće muzeje (Master plan razvoja turizma za razdoblje od 2016. do 2025., 2017):

- Muzej seljačkih buna, smješten u dvorcu Oršić u Gornjoj Stubici,
- Muzej Dvor Veliki Tabor u Desiniću,
- Muzej Staro selo u Kumrovcu,
- Muzej krapinskih neandertalaca na arheološkom nalazištu Hušnjakovo u Krapini,
- Galerija Antuna Augustinčića u Klanjcu.

Trenutna kulturna ponuda Zagorja još uvijek se temelji na grupnim posjetima (školske grupe, umirovljenici te, u manjoj mjeri, grupe posebnih interesa) i individualnim izletima (obiteljski izleti). Iako bogata, kulturna ponuda Zagorja još uvijek ne generira značajan broj noćenja (Master plan razvoja turizma za razdoblje od 2016. do 2025., 2017).

3.3. Model rasta turizma KZZ do 2025. godine

U donjoj je tablici prikazan model rasta smještaja i njegovih performansi za 2025. godinu, a koji bi kroz nove kapacitete te projicirani rast cijena i zauzetosti trebao uroditi rastom smještajnih prihoda za oko 7 puta.

Tablica 3: Prikaz modela rasta smještaja za 2025. godinu

	Smještajnih jedinica	Kreveta	Noćenja	Zauzetost	Direktan prihod po noćenju	Ukupan prihod
Hoteli	1474	3084	675396	60%	90	60785640
Kampovi	180	690	50370	20%	30	1511100
Privatni smještaj	925	3434	250682	20%	30	7520460
UKUPNO	2579	7208	976448	37,1%	72	69817200

Izvor: osobna izrada tablice sa podacima iz Horwath HTL Hrvatska

U segmentu hrane i pića moguće je računati s višestrukim rastom, no ipak s manjim faktorom od onog u smještaju iz sljedećih razloga:

1. Danas je udio objekata s ponudom hrane i pića u ukupnom sektoru hotelijerstva i ugostiteljstva veći od 40% što nigdje u razvijenim destinacijama nije slučaj
2. Značaja dio rasta sektora hrane i pića odnosit će se i na nove smještajne objekte, posebno hotele i objekte ruralnog smještaja, pa će u njihovim prihodima biti i knjižen
3. Već se i dio postojećeg rezultata objekata s ponudom hrane i pića odnosi na potražnju lokalnog stanovništva, koja će mnogo rasti mnogo manje s obzirom na razmjerno konstantan broj očekivanih korisnika

Prema gornjim navodima izravan bi se turistički prihod, uz pretpostavku realizacije svih smještajnih i ostalih projekata, mogao očekivati na razini oko 120 milijuna eura. Prema pretpostavci iznosa multiplikatora od 1,8 ukupan bi godišnji turistički prihod u KZZ u 2025. mogao iznositi između 210 i 220 milijuna eura.

S obzirom na zaposlenost danas odnos izravnih prihoda sektora i zaposlenih iznosi oko 50.000 eura. Treba napomenuti da je produktivnost u odnosu na nacionalni standard sasvim zadovoljavajuća. Osobito s obzirom na stanje lanca turističke vrijednosti. No s obzirom na zadani rang ambicija i osobito mikroekonomske standarde potrebne poduzećima za rentabilno poslovanje, ovu će se produktivnost morati podići na 60.000 eura po zaposlenom. Prema ovoj računici turizam će izravno u 2025. zapošljavati 2.000 ljudi, dakle samo u turizmu zaposlenost će porasti više od 1.500 zaposlenih.

Ako se ovaj broj sravni s ukupnim učinkom u djelatnostima povezanim s turizmom radit će 3.800 ljudi, odnosno 3.150 više nego 2024.

Tablica 4: Načelna procjena investicija u turizmu Krapinsko-zagorske županije do 2025.

	Jedinica	Po jedinici u EUR	Ukupno EUR
SMJEŠTAJ	1.700		98.750.000
Hoteli	900	80.000	72.000.000
Kampovi	150	5.000	750.000
Privatni smještaj i ostalo	650	40.000	26.000.000
TURISTIČKA INFRASTRUKTURA			25.000.000
SME INVESTICIJE			25.000.000
UKUPNO			148.750.000

Izvor: Procjena Horwath HTL Hrvatska

Nema sumnje da ovako prikazana procjena ukupnih učinaka turizma djeluje izuzetno primamljivo s obzirom da se predviđa:

- KZŽ postane regija od gotovo milijun turističkih noćenja
- Performanse smještaja dostignu ozbiljne konkurentske standarde
- 150 milijuna eura investicija povezanih s turizmom do 2025.
- Izravni i ukupni prihodi od turizma narastu za oko 7 puta u odnosu na danas
- Turizam omogući otvaranje novih 3.100 radnih mjesta, od čega 1.500 u izravnoj turističkoj industriji
- Pretpostavka svega gore navedenog ojača ukupan lanac vrijednosti i srednjoj Europi nametne imidž KZŽ kao napredne i atraktivne regije.

Međutim, za ostvarenje gornjih brojki u upravljačkom se smislu treba baviti njihovim pretpostavkama, a ne njima samima. To znači:

- Pratiti, poticati i omogućiti početak realizacije modela rasta smještaja u najvećoj mogućoj mjeri u prvih 5 godina implementacije plana
- Provesti zacrtane projekte turističke infrastrukture, neovisno radi li se o projektima EU, projektima sufinanciranim iz nacionalnih izvora ili financiranim iz vlastitih budžeta
- Uspostaviti novi sustav upravljanja turizmom regije i njenih destinacija s visokim profesionalnim kompetencijama te sposobnošću aktivnog i transparentnog komuniciranja sa svim dionicima
- Uspostaviti turistički marketing regije prema najboljim primjerima srednje Europe.

4. SPORTSKI TURIZAM KRAPINSKO-ZAGORSKE ŽUPANIJE

Sportski turizam Krapinsko-zagorske županije predstavlja dinamičan segment turističke industrije koji objedinjuje raznovrsne sportske aktivnosti s turističkim doživljajem. Ova regija, smještena u sjeverozapadnom dijelu Hrvatske, obiluje prirodnim ljepotama, kulturnim znamenitostima i bogatom poviješću, pružajući idealan okvir za razvoj sportskog turizma.

Jedan od glavnih aduta sportskog turizma u Krapinsko-zagorskoj županiji su planine poput Medvednice, Ivanščice i Strahinjčice, koje nude raznovrsne aktivnosti poput planinarenja, biciklizma, penjanja i nordijskog hodanja. Označene staze vode kroz netaknutu prirodu i omogućuju posjetiteljima da istraže prekrasne krajolike, dok planinarski domovi pružaju sigurno utočište i osnovne sadržaje.

Nogometni tereni, sportski centri i dvorane diljem županije pružaju mogućnosti za rekreativne i natjecateljske aktivnosti kao što su nogomet, košarka, odbojka i tenis. Javni bazeni i sportski centri s bazenima omogućuju rekreacijsko plivanje te organizaciju sportskih događanja i natjecanja.

Osim toga, sportska infrastruktura obuhvaća teretane, fitness centre te golf terene, nudeći raznolike mogućnosti za vježbanje i rekreaciju. Adrenalinski sportovi poput paraglidinga, zipline-a i paintballa također su prisutni, pružajući dodatnu dozu uzbuđenja i avanture za posjetitelje.

Izazovi u razvoju sportskog turizma uključuju potrebu za održavanjem i obnovom sportskih objekata, osiguranje pristupačnosti sportskih sadržaja za sve građane te identifikaciju novih potreba zajednice. Kroz suradnju s lokalnim vlastima, sportskim klubovima, privatnim sektorom i civilnim društvom, moguće je unaprijediti sportsku infrastrukturu i potaknuti daljnji razvoj sportskog turizma u Krapinsko-zagorskoj županiji, stvarajući tako privlačnu destinaciju za ljubitelje aktivnog odmora i avanture.

Uz redovito održavanje postojeće infrastrukture, ključno je usmjeriti napore prema poboljšanju pristupačnosti sportskih objekata, posebice u ruralnim područjima. To bi omogućilo svim građanima da se uključe u sportske aktivnosti i promiče zdrav način života. Razvoj novih sadržaja trebao bi biti usmjeren prema identificiranim potrebama zajednice i potražnji tržišta. Kroz suradnju s lokalnim vlastima, sportskim klubovima, privatnim sektorom i civilnim društvom, moguće je stvoriti sinergiju koja će rezultirati unaprjeđenjem sportske infrastrukture i potaknuti razvoj sportskog turizma u Krapinsko-zagorskoj županiji.

Također, važno je promovirati sportske događaje i aktivnosti putem marketinških kampanja, digitalnih platformi i suradnje s turističkim agencijama kako bi se privukla veća pažnja i interes javnosti. Edukacija lokalnog stanovništva o važnosti sportskog turizma i potencijalnim ekonomskim koristima može dodatno podržati razvoj ove grane turizma.

Kroz sve ove aktivnosti, Krapinsko-zagorska županija može postati prepoznatljiva destinacija za sportski turizam, privlačeći posjetitelje ne samo zbog svojih prirodnih ljepota i kulturnih znamenitosti, već i zbog bogate ponude sportskih aktivnosti i mogućnosti za aktivni odmor.

4.1. Trenutno stanje sportske infrastrukture

Sportska infrastruktura Krapinsko-zagorske županije je raznolika i pruža mogućnosti za različite sportske aktivnosti. U većim gradovima i manjim naseljima, prisutni su sportski centri opremljeni dvoranama pogodnim za različite sportove poput košarke, odbojke, rukometa te tenisa. Osim toga, postoje i brojni nogometni tereni koji se koriste za natjecateljske i rekreativne svrhe, te igrališta opremljena sportskim spravama, posebno namijenjena djeci.

Sportski sadržaji uključuju i bazene koji su dostupni u nekoliko većih gradova, pružajući mogućnost za rekreacijsko plivanje i organizaciju sportskih aktivnosti. Osim javnih bazena, neki sportski centri također nude bazene kao dio svoje ponude.

Planine kao što su Medvednica, Ivanščica i Strahinjčica nude prostor za razne aktivnosti poput planinarenja, biciklizma i penjanja. Također, širom regije postoje označene staze za trčanje, biciklizam i nordijsko hodanje, koje pružaju mogućnost za aktivnosti na otvorenom. Trenutno stanje sportske infrastrukture u Krapinsko-zagorskoj županiji varira ovisno o području i vrsti sportskih aktivnosti. Iako županija ima bogate prirodne resurse i potencijale za razvoj sportskog turizma, postoje određeni izazovi i nedostaci koje je potrebno riješiti. Evo pregleda trenutnog stanja sportske infrastrukture:

Sportska Infrastruktura u Krapinsko-zagorskoj Županiji:

1. Sportske dvorane i igrališta:

- Većina gradova i općina u županiji posjeduje sportske dvorane i igrališta koja se koriste za školske sportske aktivnosti i lokalne sportske klubove.
- Međutim, neke sportske dvorane i igrališta su dotrajala i potrebna im je obnova i modernizacija kako bi zadovoljili suvremene standarde.

2. Biciklističke rute:

- Kroz županiju prolazi nekoliko državnih, županijskih i lokalnih biciklističkih ruta. Ukupno postoji 6 državnih ruta, 22 županijske rute i značajan broj lokalnih ruta.
- Iako su mnoge rute označene i dobro održavane, postoji potreba za daljnjim razvojem infrastrukture, uključujući servisne stanice, informacijske punktove i dodatne sadržaje za bicikliste.

3. Planinarske staze:

- Planina Ivanščica nudi razne staze za planinarenje i penjanje, no nije dovoljno turistički iskorištena.
- Potrebna je bolja signalizacija, održavanje staza i dodatni sadržaji poput skloništa i odmarališta.

4. Termalni izvori i wellness centri:

- Krapinske, Tuheljske, Stubičke i Jezerčica toplice nude modernu infrastrukturu za wellness i zdravstveni turizam.
- Postojeći kapaciteti su dobro razvijeni, ali postoji potencijal za daljnje širenje i modernizaciju.

5. Motokros staze:

- Motokros staza "Vučak" još uvijek je u funkciji, ali joj je potrebna obnova infrastrukture i financijska potpora kako bi se održala i razvila.

6. Sportski tereni i rekreativni parkovi:

- U nekim dijelovima županije postoje sportski tereni za tenis, nogomet, košarku i druge sportove, ali su mnogi od njih dotrajali i potrebna im je obnova.
- Nedostatak modernih rekreativnih parkova i adrenalinskih parkova predstavlja priliku za razvoj.

7. **Potencijali za nove aktivnosti:**

- Postoji potencijal za razvoj novih sportskih aktivnosti kao što su paragliding, trekking, zip-line, golf i tenis, koje trenutno nisu dovoljno razvijene.

Krapinsko-zagorska županija ima bogate prirodne resurse i potencijale za razvoj sportskog turizma, ali postoje značajni izazovi vezani uz staru i dotrajalu infrastrukturu. Potrebna su ulaganja u obnovu i modernizaciju postojećih kapaciteta, kao i razvoj novih sadržaja kako bi se iskoristili svi potencijali i županija postala atraktivnija destinacija za sportsko-rekreacijski turizam. Suradnja s lokalnim zajednicama, sportskim organizacijama i financijskim institucijama ključna je za uspjeh ovih nastojanja.

Slika 2 – Panoramski prikaz Terme Tuhelj

Izvor - Camping Vita - Terme Tuhelj - Tuheljske Toplice, Central Croatia - Avtokampi.si

4.2. Sportsko rekreacijska turistička ponuda

Najznačajniji prirodni resursi Krapinsko-zagorske županije kriju se u njenom reljefu. Brdoviti kraj pogodan je za razne aktivnosti na otvorenom, poput biciklizma, jahanja i sličnih sportova. Na planini Ivanščici, iako nedovoljno turistički iskorištenoj, nalaze se razne staze za planinarenje i penjanje. Brdoviti teren s mnogo zavoja i prijevoja čini ga idealnim za organiziranje automobilističkih utrka. Hrvatska i Hrvatsko zagorje po prvi su puta bili domaćini utrke WRC, svjetskog automobilističkog prvenstva, na kojem je nastupilo 65 posada, uz prisutnost 1200 članova pratećeg osoblja. U Zagorje je tako stiglo 1200 sudionika relija te čak 1500 novinara, fotografa i snimatelja (Zagorje.com, 2021).

Nekada vrlo popularna motokros staza "Vučak" i dalje je u pogonu, no dotrajala infrastruktura i nedostatak financijskih sredstava upućuju na polaganu propast staze i motokrosa u Zagorju (Sportska zajednica grada Zaboka, 2015).

Kao što je već naglašeno, županija raspolaže većim brojem termalnih izvora. Neki od njih su iskorišteni i stavljeni u službu turizma, dok su drugi zapušteni i neiskorišteni. Veći izvori imaju značaj na razini cijele županije, dok su manji izvori važni na lokalnoj razini. Primjerice, grad Pregrada je krajem tridesetih godina prošlog stoljeća imao javno kupalište (Pregrada.info, 2011). Kupalište je imalo jedan veliki i dva mala bazena. Danas to mjesto služi kao javno smetlište gdje svatko može odložiti svoj otpad. Ovo je primjer stare i derutne infrastrukture koja ne doprinosi ni gospodarstvu ni očuvanju prirode. Uređenjem i obnovom postojećeg kupališta moglo bi se značajno doprinijeti gospodarstvu tog kraja kao i poboljšanju kvalitete življenja

Sportsko rekreacijska ponuda Krapinsko-zagorske županije može se razvrstati u sljedeće kategorije (Zagorje-Bajka na dlanu, 2020):

- Pješačke staze zagorja;
- Adrenalinski sportovi;
- Zagorje Ride; te
- Zagorje Bike.

4.2.1. Pješačke staze

Pješačke staze u Krapinsko-zagorskoj županiji nude raznolike mogućnosti za ljubitelje prirode i planinarenja. Ove staze pružaju priliku za istraživanje prekrasnog krajolika, kulturnih znamenitosti i uživanje u čistom zraku. Evo nekoliko istaknutih pješačkih staza u regiji:

1. Staza kroz park prirode Medvednica

Opis: Park prirode Medvednica proteže se dijelom kroz Krapinsko-zagorsku županiju i nudi brojne pješačke staze različitih duljina i težina. Najpoznatiji vrh je Sljeme, koje nudi prekrasan pogled na Zagreb i okolicu.

Znamenitosti: Planinarski domovi, špilja Veternica, srednjovjekovni grad Medvedgrad.

2. Staza do dvorca Trakošćan

Opis: Staza koja vodi do jednog od najljepših dvoraca u Hrvatskoj, Trakošćana, smještenog u prekrasnom prirodnom okruženju s jezerom i uređenim perivojem.

Znamenitosti: Dvorac Trakošćan, jezero Trakošćan, muzejski postav u dvorcu.

3. Pješačka staza Klanjec - Cesargrad

Opis: Ova staza vodi od grada Klanjca do ruševina starog grada Cesargrada. Ruta prolazi kroz šumske predjele i pruža prekrasne poglede na okolicu.

Znamenitosti: Ruševine Cesargrada, crkva sv. Ane u Klanjcu, kip Antuna Augustinčića.

4. Staza Pregrada - Vinagora

Opis: Pješačka staza koja vodi od Pregrade do svetišta Vinagora, poznatog hodočasničkog mjesta s prekrasnim vidicima.

Znamenitosti: Svetište Vinagora, vidikovac Vinagora, lokalni vinogradi.

5. Staza "Šetnica ljubavi" - Tuheljske Toplice

Opis: Romantična šetnica koja vodi kroz pitome brežuljke oko Tuheljskih Toplica, idealna za opuštajuće šetnje i uživanje u prirodi.

Znamenitosti: Termalni izvori Tuheljske Toplice, wellness centri, panoramski pogledi.

6. Staza Kumrovec - Veliki Tabor

Opis: Ova staza povezuje rodno mjesto Josipa Broza Tita, Kumrovec, s dvorcem Veliki Tabor, jednim od najbolje očuvanih srednjovjekovnih dvoraca u Hrvatskoj.

Znamenitosti: Muzej "Staro selo" Kumrovec, dvorac Veliki Tabor, lokalne vinske ceste.

7. Staza Radoboj - Strahinjčica

Opis: Planinarska staza koja vodi od Radoboja do planine Strahinjčice, omiljene destinacije planinara zbog svojih lijepih vidikovaca i bogate flore i faune.

Znamenitosti: Vidikovci na Strahinjčici, planinarski domovi, edukativne table o lokalnoj flori i fauni.

Prednosti razvoja pješačkih staza:

- Promocija zdravog života: Pješačke staze potiču fizičku aktivnost i promiču zdrav način života.
- Turistički razvoj: Staze privlače turiste, što može povećati lokalnu ekonomiju.
- Održivi turizam: Pješačke staze su ekološki prihvatljive i podržavaju održivi razvoj turizma.
- Kulturna i prirodna baština: Posjetiteljima omogućavaju da upoznaju kulturne i prirodne znamenitosti regije.

Razvoj i promocija pješačkih staza u Krapinsko-zagorskoj županiji može značajno doprinijeti turističkoj ponudi regije. Ove staze pružaju posjetiteljima priliku za aktivan odmor, istraživanje prirode i kulture te uživanje u lokalnim specifičnostima. Kroz održivo upravljanje i kontinuirano održavanje, pješačke staze mogu postati jedan od glavnih aduta turizma Krapinsko-zagorske županije.

4.2.2. Adrenalinski sportovi

Krapinsko-zagorska županija nudi raznolike mogućnosti za ljubitelje adrenalinskih sportova, koji traže uzbuđenje i avanturu u prekrasnom prirodnom okruženju. Evo pregleda nekoliko popularnih adrenalinskih aktivnosti koje se mogu prakticirati u regiji:

- Paragliding: S obzirom na pitome brežuljke i prekrasne krajolike, paragliding je omiljena aktivnost među avanturistima u Krapinsko-zagorskoj županiji. Mogućnosti za letenje nude se s različitih lokacija, pružajući nevjerojatne poglede na živopisne pejzaže. Kao organiziran paraglidniš u KZZŽ zadužen je Klub alternativnih sportova Krapina uz podršku Grada Krapine. Upravo je taj klub posato vlasnikom paragliding tandema. Let u tandemu podrazumijeva let putnika sa iskrim pilotom. Tandem paraglider je krilo koje ima veću površinu od paraglider-jednosjeda i konstruirana je da ponese u zrak pilota i putnika ukupne mase do 250 kg.
- Zipline: Za one koji traže brzu dozu adrenalina, zipline je savršen izbor. Nekoliko avanturističkih parkova u regiji nudi zipline staze koje prolaze kroz šume i preko kanjona, pružajući spektakularne poglede i nezaboravne trenutke.
- Paintball: Paintball je popularna aktivnost među grupama prijatelja i obitelji, a brojna polja za paintball nalaze se u okolici većih gradova. Ova aktivnost pruža priliku za timsku igru i natjecanje u sigurnom okruženju. Paintball u županiji je vrlo dobro razvijen, te postoje tri kluba, odnosno mjesta za paintball. A ona su Paintball CROS u Konjščini, Paintball klub Dum-Dum u Oroslavju, te paintball Tuhelj koji se nalazi na samo nekoliko minuta od Terma Tuhelj u prostranoj šumi. Igre koje se mogu igrati su razne.
- Biciklizam nizbrdo (Downhill): Planinski tereni oko Krapinsko-zagorske županije pružaju izvrsne uvjete za biciklizam nizbrdo. Uz brojne staze i uređene staze, ljubitelji biciklizma mogu uživati u brzim spustovima kroz šume i planinske staze.

- Off-road avanture: Za ljubitelje adrenalina i terenske vožnje, organizirane off-road ture nude mogućnost istraživanja teško pristupačnih područja i divljine Krapinsko-zagorske županije. Vožnja kroz blato, rijeke i neravne terene pruža nezaboravno iskustvo za ljubitelje avanture.

Ove su samo neke od adrenalinskih aktivnosti koje su dostupne u Krapinsko-zagorskoj županiji. Bez obzira na to jeste li ljubitelj visokih letova, brze vožnje ili timskih igara, ova regija nudi bogatstvo mogućnosti za aktivno i uzbudljivo iskustvo u prekrasnom prirodnom okruženju.

4.2.3. Zagorje Ride

Projekt "Zagorje Ride" osmišljen je kako bi se omogućio poseban doživljaj Hrvatskog zagorja kroz konjičke staze koje vode kroz prirodu, nudeći jedinstveno iskustvo. Projekt se provodio u razdoblju od 2018. do 2021. godine u suradnji sa susjednom Slovenijom, a financiran je sredstvima Europske unije. Cilj projekta bio je povezivanje prirodne i kulturne baštine regije kroz uspostavu održivog aktivnog turizma.

Ključni rezultati projekta

Jedan od glavnih ciljeva projekta bio je poboljšanje ugostiteljske i smještajne ponude posebno prilagođene ciklo turistima i jahačima. Kroz projekt su izgrađene četiri nove konjičke staze, uređeni su punktovi za odmor i okrpju te je stvorena mogućnost organiziranja prekograničnih konjičkih događaja. Također, omogućene su organizirane konjičke ekskurzije za turoperatore.

Ukupna dužina novih konjičkih staza iznosi oko 170 kilometara, što pruža specifičnu turističku ponudu i jedinstven način putovanja i razgledavanja određenih dijelova Zagorja. Činjenica da su ove staze povezane s konjičkim stazama u Sloveniji dodatno doprinosi atraktivnosti i raznolikosti turističkog doživljaja.

Razvoj konjičkog turizma

Uređenje konjičkih staza omogućilo je postavljanje temelja za razvoj konjičkog turizma u Krapinsko-zagorskoj županiji. Prije projekta postojalo je devet staza, a izgradnjom četiri nove, ukupno je dostupno trinaest konjičkih staza koje prolaze kroz veliki dio županije. Ove staze vode uz sve važne kulturno i povijesno zanimljive dijelove regije, omogućujući posjetiteljima da istraže bogatu baštinu Zagorja.

Staze su osmišljene tako da zadovolje različite potrebe jahača. Postoje staze različitih težina i dužina, prilagođene kako početnicima tako i iskusnim jahačima. Vrijeme potrebno za prelazak staza također varira, omogućujući jahačima da biraju između kraćih ili dužih tura. Na ovaj način, svaki posjetitelj može pronaći nešto što odgovara njegovim preferencijama i sposobnostima.

Povezanost sa Slovenijom

Povezivanje staza sa susjednom Slovenijom dodatno obogaćuje ponudu Zagorje Ride projekta. Ovo prekogranično povezivanje omogućuje organizaciju zajedničkih konjičkih događaja i

ekskurzija, što povećava atraktivnost regije za međunarodne posjetitelje. Na taj način, Zagorje Ride ne samo da promiče lokalni turizam, već i potiče međunarodnu suradnju i turističku razmjenu.

Projekt "Zagorje Ride" značajno doprinosi razvoju konjičkog turizma u Krapinsko-zagorskoj županiji. Kroz izgradnju novih staza, poboljšanje infrastrukture i povezivanje sa Slovenijom, stvoreni su uvjeti za održiv i atraktivan oblik turizma. Ovaj projekt ne samo da omogućuje posjetiteljima da dožive prirodne i kulturne ljepote Zagorja na poseban način, već također potiče ekonomski razvoj regije kroz turizam.

4.2.4. Zagorje Bike

Projekti biciklističkih ruta u Krapinsko-zagorskoj županiji predstavljaju značajan napor u promoviranju aktivnog turizma, očuvanju okoliša i povećanju kvalitete života lokalnog stanovništva. Evo detaljnijeg pregleda projekata biciklističkih ruta provedenih u ovoj županiji:

Projekt Zagorje BIKE

Prva faza (2013. - 2015.):

- **Ciljevi:** Izgradnja cjelovite mreže biciklističkih turističko-rekreativnih ruta, podizanje kvalitete turističke ponude i iskorištavanje turističkih potencijala. Promocija kulturnih, povijesnih i prirodnih resursa, zaštita okoliša i zdrav način života.
- **Aktivnosti:** Razvoj i trasiranje biciklističkih ruta, postavljanje biciklističke signalizacije, izrada biciklističkih karti i vodiča. Organizacija biciklističkih događanja i promocija biciklističkog turizma.

Druga faza (2015. - 2016.):

- **Ciljevi:** Jačanje prekograničnog destinacijskog identiteta, povećanje broja turističkih kapaciteta i broja turista, jačanje suradnje među turističkim ponuđačima, očuvanje kulturne i prirodne baštine. Poboljšanje kvalitete života, zapošljavanje ruralnog stanovništva i povećanje svijesti o održivom turizmu.
- **Aktivnosti:** Povezivanje lokalnih biciklističkih ruta s međunarodnim biciklističkim koridorima, unaprjeđenje infrastrukture za bicikliste (biciklističke stanice, servisne točke), organizacija biciklističkih manifestacija i promocija na međunarodnoj razini.

Treća faza (2018. - 2021.):

- **Ciljevi:** Razvoj selektivnih turističkih proizvoda temeljenih na interpretaciji prirode, kulture i povijesti kroz organiziranje sustavnog upravljanja i razvoja održivog aktivnog turizma.
- **Aktivnosti:** Kreiranje tematskih biciklističkih ruta koje povezuju prirodne i kulturne atrakcije, razvoj digitalnih aplikacija i interaktivnih mapa za bicikliste, edukacija lokalnog stanovništva i turističkih djelatnika o važnosti i potencijalu biciklističkog turizma.

Specifične Biciklističke Rute

1. Biciklistička Ruta „Zagorska Magistrala“:

- Ova ruta povezuje glavne turističke atrakcije županije, prolazeći kroz slikovite krajolike i pitome brežuljke. Posebna pažnja posvećena je sigurnosti biciklista i kvaliteti podloge.

2. Tematske Biciklističke Rute:

- **Kultura i Povijest:** Ruta koja povezuje muzeje, dvorce i kulturne spomenike, pružajući biciklistima jedinstveno iskustvo otkrivanja bogate povijesti i kulture Zagorja.
- **Gastronomija:** Ruta koja vodi kroz vinograde i lokalne restorane, omogućujući biciklistima uživanje u autohtonim jelima i vinima.
- **Priroda i Avantura:** Ruta koja prolazi kroz prirodne ljepote Zagorja, uključujući parkove, šume i rijeke, idealna za ljubitelje prirode i avanturističke bicikliste.

Financiranje i Suradnja

Projekti su financirani sredstvima Hrvatske turističke zajednice, Europskog fonda za regionalni razvoj i lokalnih partnera. Suradnja između javnog i privatnog sektora ključna je za uspjeh ovih projekata. Lokalni ugostitelji, hoteli, biciklistički klubovi i zajednice aktivno sudjeluju u razvoju i promociji biciklističkih ruta.

Rezultati i Utjecaj

- **Povećanje Broja Posjetitelja:** Biciklističke rute privukle su velik broj domaćih i stranih turista, što je rezultiralo povećanjem broja posjeta i noćenja u županiji.
- **Održivi Turizam:** Projekti su doprinijeli očuvanju okoliša i promociji održivog načina putovanja, smanjenjem negativnog utjecaja na prirodu.
- **Ekonomski Razvoj:** Razvoj biciklističkog turizma povećao je prihode lokalnih zajednica, otvarajući nova radna mjesta i potičući lokalno poduzetništvo.

Projekti biciklističkih ruta u Krapinsko-zagorskoj županiji primjer su uspješnog spoja turizma, sporta, ekologije i lokalnog razvoja, čime se značajno doprinosi kvaliteti života i turističkoj atraktivnosti regije.

Biciklističke rute koje su proizašle iz ovog projekta uključuju 6 državnih ruta, 22 rute županijskog značaja te znatan broj lokalnih ruta. Kroz županiju prolaze četiri rute državnog značaja: Zagorska ruta kao jedina samostalna ruta i tri vezane rute (Toplička, Ruta Sutla i Ruta Trakošćan).

Zagorska ruta prelazi županiju u smjeru sjever-jug i dio je državne glavne rute broj 6 Mursko Središće-Varaždin-Krapina-Zagreb-Karlovac-Rijeka-Rupa, ukupne dužine oko 350 kilometara, od čega se 2 kilometra odnose na Krapinsko-zagorsku županiju.

Od vezanih državnih ruta, najznačajnija je Toplička ruta koja prelazi županiju u smjeru zapad-istok u dužini od 58 kilometara, s nastavkom prema Bjelovaru. Na Topličku rutu nadovezuju se

dvije kraće državne rute: Ruta Sutla, koja prati granicu sa Slovenijom i ima dužinu od 44 kilometra, kompletno smještena na području županije, i Ruta Trakošćan ukupne dužine 28 kilometara, od čega 13 kilometara prolazi kroz Varaždinsku županiju.

Uz spomenutih 6 državnih i 22 županijske rute, u Krapinsko-zagorskoj županiji postoje i rute lokalnog značaja koje, zbog kraće duljine, nisu toliko zahtjevne te su pogodne za kraće cikloturističke izlete. Za obilježavanje i trasiranje ovih ruta zaslužne su lokalne turističke zajednice ili općine. Većina lokalnih označenih ruta prolazi kroz manja naselja koja su manje prometno opterećena, omogućujući vožnju slikovitim asfaltiranim seoskim cestama (Zagorje BIKE, 2021).

4.3. SWOT analiza sportskog turizma Krapinsko-zagorske županije

Krapinsko-zagorska županija, smještena u sjeverozapadnom dijelu Hrvatske, obiluje prirodnim ljepotama, kulturnim bogatstvima i povijesnim znamenitostima. Kao regija poznata po termalnim izvorima i idiličnom krajoliku, predstavlja idealno odredište za razvoj sportskog turizma. Ova SWOT analiza ima za cilj identificirati snage, slabosti, prilike i prijetnje sportskog turizma u Krapinsko-zagorskoj županiji, kako bi se uspostavila sveobuhvatna strategija za njegov daljnji razvoj i promociju.

Snage

Krapinsko-Zagorska županija posjeduje značajne prirodne resurse koji uključuju brežuljke, šume i termalne izvore. Ove prirodne ljepote pružaju idealne uvjete za različite sportske aktivnosti poput planinarenja, biciklizma i sportova na vodi. Povijesne i kulturne znamenitosti regije dodatno obogaćuju turističku ponudu, privlačeći posjetitelje koji žele kombinirati sport s kulturnim sadržajima.

Blizina Zagrebu i dobra prometna povezanost čine ovu županiju lako dostupnom destinacijom za domaće i međunarodne turiste. Kvalitetna infrastruktura, uključujući sportske objekte i smještajne kapacitete, omogućuje ugodan boravak i raznolike sportske aktivnosti. Ljekovita termalna voda dodatno doprinosi atraktivnosti regije, omogućavajući sportsko-rehabilitacijske programe.

Slabosti

Unatoč brojnim prednostima, nedovoljna promocija sportskog turizma predstavlja značajan problem. Nedostatak marketinških aktivnosti usmjerenih na sportski turizam ograničava potencijal privlačenja većeg broja posjetitelja. Ponuda sportskih događanja je također ograničena, s nedostatkom velikih sportskih manifestacija koje bi mogle privući veći broj turista.

Sezonalnost turizma predstavlja izazov, jer je turistička potražnja veća u određenim dijelovima godine, što dovodi do neiskorištenosti kapaciteta u vansezonskim razdobljima. Manjak kvalificirane radne snage u turizmu i sportskim aktivnostima također predstavlja problem, kao i ograničena međunarodna prepoznatljivost regije.

Tablica 5: SWOT analiza sportskog turizma Krapinsko – zagorske županije

Snage (Strengths)	Slabosti (Weaknesses)	Prilike (Opportunities)	Prijetnje (Threats)
Prirodni resursi: Bogatstvo prirodnih ljepota poput brežuljaka, šuma i termalnih izvora.	Nedostatak promocije: Nedovoljna marketinška aktivnost usmjerena na sportski turizam.	Razvoj sportskih manifestacija: Organizacija međunarodnih i nacionalnih sportskih događaja.	Ekonomska nestabilnost: Utjecaj ekonomske situacije na turističku potražnju.
Povijesno i kulturno nasljeđe: Povijesne znamenitosti i kulturni događaji privlače turiste.	Ograničena ponuda sportskih događanja: Nedostatak velikih sportskih manifestacija.	Povećanje ulaganja u infrastrukturu: Unaprjeđenje sportskih objekata i smještajnih kapaciteta.	Konkurencija drugih destinacija: Povećanje konkurencije u regiji i šire.
Blizina Zagrebu: Dobra prometna povezanost s glavnim gradom Hrvatske.	Sezonalnost turizma: Veća koncentracija turista u određenim dijelovima godine.	Suradnja s turističkim agencijama: Promocija i paket aranžmani za sportske aktivnosti.	Klimatske promjene: Utjecaj klimatskih promjena na outdoor sportske aktivnosti.
Razvijena infrastruktura: Postojanje kvalitetnih sportskih objekata i smještajnih kapaciteta.	Nedovoljna stručna radna snaga: Manjak kvalificiranih radnika u turizmu i sportskim aktivnostima.	Razvoj zdravstvenog turizma: Korištenje termalnih izvora za sportsko-rehabilitacijske programe.	Nedostatak financiranja: Smanjenje sredstava za razvoj turističke infrastrukture.
Ljekovita termalna voda: Termalni izvori koji pružaju mogućnosti za sportsko-rekreativne aktivnosti.	Ograničena međunarodna prepoznatljivost: Slaba međunarodna promocija regije kao destinacije sportskog turizma.	Ekološki turizam: Promocija održivih sportskih aktivnosti u prirodi.	Zdravstvene krize: Utjecaj pandemija i drugih zdravstvenih kriza na turizam.

Izvor: vlastita izrada tablice

Prilike

Postoji značajan potencijal za razvoj sportskih manifestacija koje bi mogle privući turiste iz cijelog svijeta. Ulaganja u infrastrukturu, uključujući unaprjeđenje sportskih objekata i smještajnih kapaciteta, dodatno bi povećala atraktivnost regije. Suradnja s turističkim agencijama mogla bi rezultirati boljom promocijom i paket aranžmanima za sportske aktivnosti.

Razvoj zdravstvenog turizma, posebno korištenjem termalnih izvora za sportsko-rehabilitacijske programe, pruža dodatne mogućnosti za rast. Promocija ekološkog turizma i održivih sportskih aktivnosti u prirodi može privući turiste zainteresirane za očuvanje okoliša.

Prijetnje

Ekonomska nestabilnost može negativno utjecati na turističku potražnju, smanjujući broj posjetitelja. Povećana konkurencija drugih destinacija, kako unutar Hrvatske tako i u inozemstvu, predstavlja izazov za privlačenje turista. Klimatske promjene mogu negativno utjecati na outdoor sportske aktivnosti, dok nedostatak financiranja može ograničiti razvoj turističke infrastrukture.

Zdravstvene krize, poput pandemija, mogu imati značajan negativan utjecaj na turizam, smanjujući broj dolazaka i noćenja turista te ograničavajući mogućnosti za razvoj novih turističkih sadržaja.

5. KLJUČNE SMJERNICE RAZVOJA

Na temelju provedene analize i prikaza dosadašnjeg razvoja i trenutnog stanja, kako bi sportsko-rekreacijski turizam Krapinsko-zagorske županije postao regionalno i međunarodno poznat te dostigao određenu razinu konkurencije, preporučuje se:

- **Uključivanje sportskih sadržaja u turističke promotivne aktivnosti** s posebnim naglaskom na škole jahanja, paraglidinga, balonarstvo, jedriličarstvo, zrakoplovno modelarstvo, padobranstvo i slično.
- **Razvoj turističke infrastrukture kroz:**
 - Izgradnju modernih parkova poput adrenalinskih tematskih parkova, avanturističkih parkova, poligona motoričkih sposobnosti.
 - Izgradnju novih ili prilagodbu postojećih smještajnih kapaciteta za aktivne turiste i sportaše (npr. dodatna spremišta i prostorije za popravak bicikala).
 - Dodatno uređenje, održavanje, označavanje i postavljanje signalizacije koja bi upućivala na sportsko-rekreacijske aktivnosti.
 - Obogaćivanje postojeće ponude sadržajima poput vidikovca na kraju rute koji omogućuje stvaranje fotografije za obilježavanje boravka, mogućnosti najma i servisiranja opreme u sklopu određenih destinacija ili smještajnih kapaciteta.
 - Organizaciju informacijskih punktova na rutama.
 - Uključivanje Ivanšćice u turističke svrhe i prilagodba za razvoj biciklističkih i planinarskih ruta, paragliding, sportsko penjanje i druge oblike sportskog turizma.
 - Uređenje vrha Ivanšćice za prihvata većeg broja gostiju, uređenje kamp zone, izgradnja skijališta za skijanje po travi, zone s paviljonima, adrenalinskog parka, malonogometnog igrališta te ugostiteljskih objekata.
- **Razviti sustav upravljanja i razvoja temeljen na suradnji i integriranoj ponudi kroz aktivnosti poput:**
 - Osnivanja društva (udruge) za razvoj sportskog-rekreacijskog turizma Zagorja u čiji bi se rad uključili svi zainteresirani dionici (sportska i sportsko-rekreacijska društva, mali poduzetnici, turističke zajednice, gradske vlasti itd.).
 - Ostvarivanja suradnje s glavnim trgovačkim lancima vezanim uz sport, adrenalin i aktivan način provođenja vremena (npr. proizvođači bicikala, sportske opreme, energetske pića).
 - Sudjelovanja u prijavama za domaćinstvo europskih ili svjetskih događanja u sportovima vezanim uz resurse ovog područja (primjerice, biciklizam).
 - Povezivanja s ostalim oblicima turizma, poput kulturno-povijesne baštine ili gastronomije Krapinsko-zagorske županije.
 - Organiziranja aktivnosti i događaja te vođenje istih uz stručno, educirano, moderno i entuzijastično osoblje.

Prioriteti za obnovu sportske infrastrukture u Krapinsko-zagorskoj županiji trebali bi se usmjeriti na ključna područja koja će maksimalno povećati turističku i sportsku atraktivnost regije, uzimajući u obzir održivi razvoj i potrebu za modernizacijom. Evo nekoliko ključnih prioriteta:

Obnova i modernizacija postojećih kapaciteta

- **Sportske dvorane i igrališta:** obnova dotrajalih sportskih dvorana i igrališta, uključujući postavljanje nove opreme i poboljšanje sigurnosnih standarda.
- **Termalni izvori i wellness centri:** unapređenje postojećih termalnih centara (Krapinske, Tuheljske, Stubičke i Jezerčica toplice) kroz modernizaciju objekata, proširenje kapaciteta i dodavanje novih wellness usluga.

Razvoj biciklističke infrastrukture

- **Signalizacija i informacijske točke:** poboljšanje signalizacije na biciklističkim rutama i postavljanje informacijskih točaka s kartama, vodičima i servisnim stanicama.
- **Servisne stanice i skladišta za bicikle:** izgradnja i opremanje servisnih stanica te skladišta za bicikle u blizini popularnih biciklističkih ruta i smještajnih kapaciteta.

Planinarske i rekreativne staze

- **Ivanščica i druge planine:** poboljšanje infrastrukture na Ivanščici i drugim planinskim područjima, uključujući uređenje staza, postavljanje skloništa, odmarališta i informativnih ploča.
- **Održavanje i sigurnost:** redovito održavanje planinarskih staza, uključujući čišćenje, popravke i postavljanje sigurnosnih mjera.

Razvoj adrenalinskih i avanturističkih parkova

- **Adrenalinski parkovi i poligoni:** izgradnja adrenalinskih parkova, avanturističkih parkova i poligona za motoričke sposobnosti kako bi se privukli ljubitelji ekstremnih sportova.
- **Zip-line i slične atrakcije:** razvoj zip-line staza i drugih sličnih atrakcija koje nude jedinstvena iskustva za turiste.

Razvoj i obnova motokros i automobilističkih staza

- **Motokros staza "Vučak":** obnova i modernizacija infrastrukture na motokros stazi "Vučak" kako bi se osigurao njezin dugoročan rad i privukli entuzijasti motokrosa.
- **Automobilističke staze:** razvoj i održavanje automobilističkih staza za organizaciju utrka i drugih motorističkih događanja.

Razvoj nove infrastrukture za specifične sportove

- **Golf, tenis i paragliding:** izgradnja i opremanje golf terena, teniskih terena i paragliding poligona kako bi se proširila ponuda sportskih aktivnosti.
- **Skijanje po travi:** izgradnja skijališta za skijanje po travi na Ivanščici i drugim pogodnim područjima.

Povezivanje sa kulturno-povijesnim i gastronomskim turizmom

- **Integracija sadržaja:** povezivanje sportskih aktivnosti s kulturno-povijesnim i gastronomskim turizmom kroz tematske rute i događaje.
- **Promocija i marketing:** aktivna promocija sportskih sadržaja kroz turističke kampanje i suradnju s lokalnim zajednicama i poduzetnicima.

Suradnja i financiranje

- **Osnivanje udruga i društava:** osnivanje društava ili udruga za razvoj sportskog turizma koja će koordinirati aktivnosti i surađivati s različitim dionicima.
- **Financiranje projekata:** ostvarivanje suradnje s domaćim i međunarodnim financijskim institucijama za financiranje projekata obnove i razvoja sportske infrastrukture.

Obnova i razvoj sportske infrastrukture u Krapinsko-zagorskoj županiji zahtijeva strateški pristup i koordinaciju različitih dionika. Fokusiranje na navedene prioritete pomoći će u stvaranju atraktivne, održive i konkurentne turističke destinacije koja će zadovoljiti potrebe domaćih i stranih posjetitelja te doprinijeti gospodarskom razvoju regije.

6. ZAKLJUČAK

Sportski turizam predstavlja značajan potencijal za gospodarski i društveni razvoj Krapinsko-zagorske županije. Analizom trenutne sportske infrastrukture, prirodnih resursa i postojećih sportskih aktivnosti, jasno je da regija ima brojne prednosti koje je moguće dodatno razviti i unaprijediti. Krapinsko-zagorska županija može postati atraktivna destinacija za domaće i međunarodne turiste koji traže aktivan odmor i adrenalinske avanture.

Jedan od ključnih aspekata razvoja sportskog turizma u ovoj županiji je ulaganje u sportsku infrastrukturu. Potrebno je održavati i unapređivati postojeće sportske objekte, kao što su sportski centri, nogometni tereni, javni bazeni i dvorane, te razvijati nove sadržaje poput biciklističkih staza, adrenalinskih parkova i planinarskih ruta. Osiguravanje kvalitetne infrastrukture omogućit će sigurno i ugodno bavljenje sportom te privući veći broj posjetitelja.

SWOT analiza sportskog turizma Krapinsko-zagorske županije pokazala je da su najveće snage regije njezini prirodni resursi i kulturna baština, dok su glavne slabosti nedostatak promocije i nedovoljno razvijena infrastruktura u nekim dijelovima županije. Prilike leže u rastućem trendu aktivnog odmora i sportskog turizma, dok prijete uključuju konkurenciju iz drugih turističkih destinacija i potencijalne ekološke probleme uslijed povećanog turističkog prometa.

Za uspješan razvoj sportskog turizma, ključno je usvojiti integrirani pristup koji uključuje suradnju svih relevantnih dionika, uključujući lokalne vlasti, sportske klubove, turističke agencije i privatni sektor. Promocija sportskih događanja, organizacija natjecanja i festivala te korištenje digitalnih platformi za promociju turističke ponude mogu značajno doprinijeti privlačenju turista i popularizaciji sportskog turizma.

Kroz strateško planiranje i ciljne investicije, Krapinsko-zagorska županija može iskoristiti svoje prirodne ljepote i sportske mogućnosti kako bi postala prepoznatljiva destinacija za sportski turizam. Razvoj sportskog turizma ne samo da može privući veći broj posjetitelja, već i doprinijeti održivom razvoju lokalne zajednice, poboljšati kvalitetu života stanovnika te potaknuti gospodarski rast.

Zaključno, Krapinsko-zagorska županija ima sve predispozicije za postizanje uspjeha u sportskom turizmu. Kroz kontinuirano ulaganje u infrastrukturu, promociju i suradnju, regija može stvoriti atraktivnu i konkurentnu turističku ponudu koja će zadovoljiti potrebe modernih turista i osigurati dugoročne benefite za lokalno gospodarstvo i društvo.

LITERATURA

1. Bartoluci, M., Škorić, S. i Starešinić, Z. (2016). Ponuda sportskog turizma u Hrvatskoj. Poslovna izvrsnost. Vol. 10 No. 2, str. 9-25, dostupno na: <https://hrcak.srce.hr/clanak/251847>
2. Bartoluci, M. i sur. (2007). Turizam i sport - razvojni aspekt, Školska knjiga, Zagreb
3. Bartoluci, M. (2003). Ekonomika i menadžment sporta, Informator, Zagreb
4. Čep, D. i Krajinović, V. (2021). Održivi sportski turizam kao potencijal razvoja kontinentalne Hrvatske. Ekonomska misao i praksa. Vol. 30 No. 2, str. 439-456, dostupno na: <https://hrcak.srce.hr/clanak/387836>
5. Čavlek, N. (2007). Globalni trendovi u razvoju sportskog turizma. U M. Bartoluci, N. Čavlek, i sur. Turizam i sport - razvojni aspekti (str. 11-12). Školska knjiga, Zagreb
6. Dodig, I. i Šetka, A. (2022). Osnovne značajke turizma sportske nostalgije. ET2eR. Vol. 4 No. 2, str. 32-37, dostupno na: <https://hrcak.srce.hr/clanak/421201>
7. Geić, S. (2011). Menadžment selektivnih oblika turizma, Split
8. Grgić, I. (2013). Turizam kao djelatnost [online]. Dostupno na: <https://vguk.hr/multimedia/416bcc7a2f066bf781ed17adc15dca9f25736608c1c23dfb1fab488fcc6a78a18949f3391551171498.pdf>
9. Hegeduš, I. i sur. (2018). Aspekti razvoja sportsko-rekreacijskog turističkog proizvoda sjeverozapadne Hrvatske. Obrazovanje za poduzetništvo. Vol. 8 No. Special issue/Posebn, str. 45-63, dostupno na: <https://hrcak.srce.hr/196922>
10. Krapinsko-zagorska županija. Dostupno na <http://www.kzz.hr/opcenito>
11. Master plan razvoja Krapinsko-zagorske županije. Dostupno na: https://www.zara.hr/kategorije_strategije/master-plan-razvoja-turizma-krapinsko-zagorske-zupanije/
12. Petrović, M., Knezović, D. i Todorović, M. (2017). Sportski turizam kao komponenta razvoja održivog poduzetništva. Obrazovanje za poduzetništvo. Vol. 7 No. 1, str. 81-89, dostupno na: <https://hrcak.srce.hr/clanak/270421>
13. Petrić, L. (2007). Osnove turizma. Ekonomski fakultet Split, Split
14. Sportski turizam u Srcu Zagorja: Istraži, iskusi i doživi! Dostupno na: <https://nizagorjemalo.hr/kredenc/sportski-turizam-u-srcu-zagorja-istrazi-iskusi-i-dozivi/>

15. Strategija razvoja Krapinsko-zagorske županije do 2020. godine. Dostupno na: <https://kzz.hr/dokumenti/strategija-razvoja-krapinsko-zagorske-zupanije-do-2020-godine/>
16. Škorić, S. (2008). Sportski turizam i njegovi učinci na turističke destinacije – primjer Istra. Acta Turistica, Vol. 20 No. 1, str. 67-92, dostupno na: <https://hrcak.srce.hr/76249>
17. Zagorje. Sport i rekreacija. Dostupno na: https://visitzagorje.hr/sport_rekreacija/

POPIS TABLICA

Tablica 1: Prikaz dolazaka i noćenja turista u Krapinsko-zagorskoj županiji za razdoblje od 2019.-2021. godine po vrstama smještajnih objekata. (str. 13)

Tablica 2: Prikaz dolazaka i noćenja turista u Krapinsko-zagorskoj županiji za razdoblje od 2019.-2021. godine po vrstama smještajnih objekata. (str. 14)

Tablica 3: Prikaz modela rasta smještaja za 2025. godinu (str. 17)

Tablica 4: procjena investicija u turizmu Krapinsko-zagorske županije do 2025. (str. 18)

Tablica 5: SWOT analiza sportskog turizma Krapinsko – zagorske županije (str. 30)

POPIS SLIKA

Slika 1: Prikaz Krapinsko – zagorske županije u Hrvatskoj (str. 8)

Slika 2: Panoramski prikaz Terme Tuhelj (str. 22)